XI. évfolyam. Budapest. 7. szám. Kedd, 1877. január 9.

Előfizetési díj:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:
Egy évre . . . . . 20.—
Félévre . . . . . 10.—
Negyedévre . . . . . 5.—
Egy hóra 1.80
Egy szám 7 krajczár.
Hirdetési díj: 9 hasábos petitsor egyszeri hirdetése 12 kr., többször 10 kr.
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr.
Nyilttér: Öt hasábos sor 30 krajczár.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény küldendő. — A küldemények csak bérmentesen fogadtatnak el.
Kéziratok csak rendkivüli esetben küldetnek vissza.
Kiadó-hivatal:
Budapest, IV. himző-utcza 1. sz.
hová az előfizetési pénzek küldendők.

☞ **Lapunk pontos szétküldhetése végett fi gyelmeztetjük és kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy előfizetési megrendeléseiket mielőbb megtegyék. Csak idejében érkezett megrendelések teszik lehetővé a lap rendes és gyors expediálását.**

Uj előfizetőinket kérjük megrendelésüknél tisztán, olvashatólag kiirni a nevet, lakhelyet és utolsó póstát. Régi előfizetőink leghelyesebben cselekszenek, ha eddigi czim-szalagjokat a pósta utalvány szélére ragasztva küldik be.

Előfizetési feltételek
az

„EGYETÉRTÉS"
1877-ik évi folyamára.

Egész évre . . . . . **20** frt. — kr.
Fél évre . . . . . **10** frt. — kr.
Negyed évre . . . . . **5** frt. — kr.
Egy hóra . . . . . **1** frt. **80** kr.

☞ *Az előfizetési pénzek és postai utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (himző uteza 1 szám alá) küldendők.*

A „Egyetértés" kiadó-hivatala.

Megint alkudozás.

A budai várlak ujra fontos tanácskozások és kihallgatások színhelye. A király Bécsből ide *tette* át székhelyét, hogy a kiegyezés kérdésében vezethesse az uj alkudozás utjára terelt bankkérdés tanácskozásait. Az országgyülés nem is fog a hónap végénél előbb összeülni. Kedves farsangi meglepetésben akarják részesiteni. A Tiszakormány annak bizonyitékát teszi le a ház asztalára, hogy az ő engedékenységi hajlama tulhajt minden akadályon, a nemzet érdekei még csak akkora kis galibát sem okoznak a lealkudás rohamában, mennyi a lelkiismeret müködését elősegiti.

A bankkérdésben compromissum készül, ez a hir, mely nyomasztólag hat, de nem lep meg senkit. A kisérletek, a közvetitések czélt fognak érni, Tisza büszkélkedni akar vele, mily számbavehetetlenek *nyilatkozatai*, mennyire keresi a diesőséget az ellenmondásban, a hirnevet a hazudozás körül.

A májusi stipulatiók nemsokára rongygyá lesznek, egyszerü papirrongygyá, melyeket összetépve adnak át a történelmi emlékezetnek megörökiteni azon nagyszerü államférfiakat, kik játszottak szavakkal, játszottak a szerződésekkel, s lábbal tapodták a nemzet jogait és szükségeit.

Még fülünkbe cseng a szó, melyet az országházban Tisza Kálmán a májusi megállapodások fentartása mellett kimondott; fehérre feketén látjuk nyomtatva a nyilatkozatot, melyet a kör értekezletén hallatott. Azt mondtuk tehát mindjárt, hogy ezekben is van kibuvó a jövő alkudozásokra; és nem sokára rá a kormány már érintkezett az osztrák miniszterekkel, különféle tervek és javaslatok forogtak a miniszteri tanácskozások zöld asztalán. A magyar miniszterelnök egyénisége nem tagadta meg magát, s a kiket a sors arra kárhoztatott, hogy erélyes nyilatkozatokat olvassanak ki szavaiból, ma ismét szégyenteljesen fujják a hátrálót.

Ezer meg ezer alakban, a legnagyobbtól a legapróbbig lehet kimutatni, hogy Tisza Kálmán soha sem volt ura szavának. Vagy bolond, vagy csalé, vagy önérdekhajhász az, ki parányi sulyt helyez nyilatkozatainak komolyságára. Mi nem helyeztünk, mióta megtanultuk ismerni a rossznak mily anyagaiból gyurták ez embert államférfiuvá, és a rosznak mily tekervényes utain lett a nemzet ostorává.

Ujabb alkudozási és engedékenységi készségét nem is soroljuk többé vétkéül: ő következetes a roszban és nemzete megrontásában önmagához. És ezzel elismertük, hogy van benne is a következetesség bizonyos állaga.

Hogy minő irányban fog engedni a bankkérdésben nemzetének kézzelfogható érdekeiből, azt még gyanitani sem vagyunk képesek. Csak az tény, hogy engedni hajlandó és engedni fog, ha már épenséggel a provisorium nem lesz a megállapodás tárgya.

A közös bank tervének visszavetése után legtöbb ember előtt egész tisztában állott az elhatározás, hogy ennél kevesebbet kormánytérfi magáévá nem tehet. Azon bankterv ugyis szemfényvesztésnél alig volt egyéb, de legalább terv volt, s megőrizte a látszatot a lényegért. És mégis tovább akarnak menni, tovább le egész odáig, a hol csak a külső czeremonia fogja eltakarni a teljes capitulatiót.

Nagyokat mondani, de lényegben mindent feladni, ez a Tisza Kálmán mesterségének csinyja-binyja. Van hozzá pompás „arczbőr bronzirozó pomádéja," van kellően vastag bőre, léha lelkiismerete, romlott jelleme és szánandó ügyetlenséggе. Ezekkel megcsinálja az uj egyességet, tudja isten hányadikat ugyanazon ügyben, s lesz hozzá bátorsága „vivmány"-nak tüntetni fel, mit a vereségek hosszu sora által engyalázatunkra és enromlásunkra elfogadott.

Pedig hogyan zajongtak a kormánypárti lapok. — A májusi stipulatiókat oly dönthetetlen változhatatlan alap gyanánt mutogatták, melyből a kormány nem enged, nem engedhet semmit. Ez alapon „áll vagy bukik" mondták uni sono és a martyromság koszorujáit rakták a miniszterelnök lábaihoz, ki annyit szenved, hogy hazáját a — bukásba taszitsa. Hivatkoztak a király jelenlétében aláirt szerződés kötelező pontjaira, hivatkoztak a kormányelnök nyilatkozataira, az országgyülési többség további hajlithatlanságára, és mindennek vége most egy csufosan készülő compromissum.

Nem joggal kérdhetjük-e ily gyalázatosságok után, mi hát a kormány programmja, hol a szótartás szentsége, hol a szerződések ereje, hol a jog tisztelete és az érdek védelme? Megérdemli-e becsületes hazafiak bizalmát és szavazatát az ily rendszer? Van-e kilátás rá, hogy ily kormány mellett az ország kigázolog a hinárból.

Oly kérdésekre, melyekre ma már az egész ország józan, független és becsületes embereinek közvéleménye egyhangu feleletet ad, és e felelet elitélése a fusiónak, elitélése a kormánynak.

A magyar országgyülés mint a B. C. értesül, f. hó 20-án ül ismét össze. Kezdetben csak a bizottságok fognak munkálkodni. Tárgyalás alá legelőször a zarszámadási bizottság jelentése fog kerülni, az 1874. évi zárszámadásról.

—

Egy királyi kézirat, mely Bécsben, f. hó 4-dikén kelt, összehivja a dalmát országgyülést f. hó 15-ére Zárába.

—

A conferentia mai ülésén, mint a „B. C."-nek távirják, a török teljhatalmazottaknak elébe terjesztették a most már harmodszor módositott következő, javaslatokat, mintegy ultimatum képen:

1. Törökország fölkelt részeiben életbeléptetnetnek az Andrássy-féle decemberi jegyzékben javasolt reformok, s azok életbeléptetése egy konzuli bizottság ellenőrzése alá helyeztetnek,

2. Az illető tartományokban a porta, a hatalmak beleavatkozása nélkül, önmaga által kijelölt keresztény kormányzókat nevez ki, élethosszigtan.

3. A porta belföldiekből egy ujonnan fölegyenruházott szabályos csendőrséget állit, melyet külföldi, Törökország által alkalmazott tisztek fognak betanitani és vezényelni.

4. A mohamedánoknál meghagyatik a fegyver, de ennek viselése egyszersmind a keresztényeknek is megengedtetik.

5. A porta suverénitása egy különös okmányban világosan elismertetik.

6. Montenegro 4 kerülettel megbővittetik, hárommal Herczegovinából, egygyel Albániából.

7. Szerbia mostani viszonya fönntartatik; Kis-Zvórnik ügye pedig egy különös választott biróság által fog eldönteni.

A táviratban végül megjegyeztetik, hogy e javaslatokat a török képviselők mindenesetre elfogadják, minél fogva a conferentia mai ülésének meghiusulása nem várható. Annyi bizonyos, mondja a távirat, hogy ha a conferentia eredmény nélkül oszolna is szét, a követek Ignatieff kiséretével nem távoznak el Konstantinápolyból.

—

A ma esti „B. Corr." azt irja, hogy Czegléd város küldöttsége szerdán, legkésőbb csütörtökön utazik Turinba Kossuthhoz a képviselői mandatum átadása végett. Mi ujolag csak azt jegyezhetjük meg, hogy a küldöttség elutazása iránt eddig semminemü megállapodás nem történt.

London, jan. 5.

— Saját levelezőnktől. —

Egy éve körülbelől annak, hogy egy itt lakott házánkfiának végzetteljes kimultát kelle megirnom, s im, ma megint hasonló szomoru tisztet kell teljesitenem.

Mult nyáron egy Bars-megyei fiatal ember folyamadott Egyletünkhez utbaigazitás és segélyért. Kereskedő-segéd volt, előbbi alkalmazóitól jó bizonyitványokkal ellátva. — A régi nóta: otthon rosz az üzlet, országot világot akart látni, — most már csekély készlete mind elfogyott stb. — Mondtuk neki, hogy itt is általános a pangás, hogy számtalan derék kereskedő-segéd nyomorban teng, hogy itt számára legkisebb kilátás sincs, s hogy jobb volna visszamennie a kontinensre, az uti költséget mi megfizetjük. De ő csak tovább is itten akart szerencsét próbálni, s csak ideiglenes segélyt kért. — Ez, az egylet szabálya szerint neki meg is adatott.

Pár héttel később ujra beállit hozzám, jó szivü emberekre talált, kik a nyomdászatra megtanitották nem csak, hanem egy kézi nyomdával is ellátták, kér tehát, adnék neki megrendelést üzleti nyomtatványokra. — Ezt szivesen tettem magam is, több más honfitársak is. — A meghozott nyomtatványok kissé esetlenek voltak, de ezt elnéztük; szivesen látván, hogy a fiatal ember járatlan uton is iparkodik magán segitni.

Becsületére legyen itt mondva, hogy az ekként munkája utáni keresetből, a neki adott pénzbeli segélyt visszafizette az egyletnek, — a számtalan segélyezettek közül vajmi kevesen teszik ezt, — ujabb s nagyobb megrendeléseket adtunk neki, de hetek multak s mi nem láttuk többé — — —

Tegnapelőtt ezeket olvastuk a lapokban: „Strange Suicide:" rendkivüli öngyilkosság: Tegnap halotti vizsgaszék (Coroners inquest) tartatott, egy 23—24 évesnek látszó fiatal embernek a Lea folyóból kihuzott teteme fölött. Szivessy Sándor ur (magyar szücsmester,) kinek névjegye a holt embernek zsebében találtatott, a szék elébe meghivatván, igy szóla: hogy ő a tetemben ráösmer egy fiatal honfitársára, a kit ő többször pénzzel és ruhával is segélyezett, s hogy a fiatal ember végszükségbe esvén a téritők kezeibe jutott, ezek tanitották a nyomdászatra, és egy kézi nyomdát is adtak neki — melyet azonban, mihelyt kitért — nem tudni mi okból — elvettek tőle. — Ezeknél fogva nem kétli, hogy e fölötti kétségbeesésből ily módon vetett véget életének. — A jury is ily értelemben mondá ki a verdictet. — Az elhunyt lakásán talált irományok közt volt több levél egy itt jól ismert téritőnőtől. Ez a szoknyás missionarus arra unszolja a fiatalt embert, hogy birja rá otthon maradt rokonait is példájának követésére, s mondja, hogy mily dicső volna az, ha nyolczvan éves nagyapját megtudná nyerni az igaz hitnek.

A rokonok magán uton tudósittattak a szomoru esetről, s igy elhallgatom az elhunyt nevét.

A tisztes téritő-ezéh lélekvadászati üzérkedéséről — többet máskor. — Üzérkedés igen is, mert minden meganglikánozott pápista, zsidó vagy bármely megejtett heretikus vad után ötven font sterling a provisio.

Ezen szomoritó — mondjam undoritó — kép után, hadd mondjak el egy viditó esetet is.

Tavaly érkezett ide egy pesti fiatal mérnök, előbb a magyar államvasutaknál, utóbb pedig két éven át a török vasutaknál dolgozott. Kitünő bizonyitványokkal és ajánló levelekkel (Klapka tábornoktól) és egy kis pénzzel is el volt látva. Itten persze alkalmazást hiába keresett, készlete is hamar elfogyott, már majdnem kétségbe esett. Haza nem akart menni ily állapotban, inkább a világ végeig elmegy.

Szerencsés voltam számára ingyen szállitást szerezni vitorlás hajón déli Ausztraliába. Egyletünk részéről egy kis utravalót, s azon gyarmat kormányának itteni képviselőjétől egy jó ajánló levelet egyik ottani miniszterhez. — Az utolsó postával levelet vettem P. . . mérnöktől, melyben örömmel s hálával jelenti, hogy megérkezése után harmad napra már alkalmazást nyert a kormány részéről meglehetős jó fizetés mellett. Arra kér, küldenék neki magyar lapokat. D.

Az ifjuság utja Konstantinápolyba.

(Eredeti tudósitás.)

II.

Triest, január 6.

Csak pár percz még, s a magyar ifjuság küldöttei az Adria habhátán folytatják megkezdett utjokat. Jó is lesz elhagynunk eme ellenséges várost, mely ugyan nem jó szemmel nézi itt időzésünket sem, ellenkezőleg azon barátságos fogadtatásoknak, a melyben stajer és krajnai németek részesitettek, hol főleg a vasuti személyzet iparkodott segitségünkre lenni.

Itt egyedül a „Lloyd" társulat gondoskodott arról, hogy a hajón a lehető figyelembe részesitsenek. — A trieszti németség dieséretére legyen mondva, sziute velünk érez, azonban a lakosság többi része már gyülekezik a parton, hogy hajóra szállásunk alkalmával ellenünk demonstráljanak, szegény ördögök.

A policzia is, az ég tudja miért, valami kétes hitelü existentiának tart bennünket, mert itt tartózkodásunk alatt folyvást szemmel tart embereivel.

A lakosság eme nem rokonszenves fogadtatásáról ugy világositanak fel bennünket, hogy a duzzogók mind szlávok, miután az olaszságnak legjelentékenyebb contingense török barát.

De jó lesz mindehhez hozzá szokni, hisz folytatása következik, mert miként értesülve vagyunk, az ellendemonstratio Corfuban még eclatansabb lesz.

A küldöttség, mely a lehető legjobban van hangolva, 15 tagból áll, s őket néhány magyar diletans is kiséri.

Lukáts Gyula.

Gr. Károlyi Alajos berlini nagykövet e napokban megfordult Bécsben, a mi sokféle kombinatió tárgyát képezte. Beszélték, hogy a három császár szövetsége helyett egészen uj szövetség létrehozása igényli jelenlétét. Mint a „P. Ll."-nak jelentik, a dolog alapja az, hogy Mithat basa kisérletett tett a három császár szövetségének szétrobbantására, s e czélból különböző ajánlatokat tett monarchiánknak. Gr. Károlyi nagykövetnek állitólag az iránt kellett nyilatkozni, mily állást foglalna el Németország, ha monarchiánk élesebben oroszellenes politikát követne. Hogy mily fölvilágositásokat adott a nagykövet, arra következtethetni lehet abból, hogy most már ezen egész kombinációt elejtettnek tekinthetni.

—

Az orosz déli hadseregről irják, hogy a készületek már igen előhaladtak, de a határ átlépése a görög uj év előtt (jan. 13.) alig fog történni, Ezen uj évkor a már csaknem fölgyógyult nagyfejedelemnél nagy fogadás leend. A nagy hadi pénztár 6 vaggonban legközelebb megy a határra. Kisenevben nagy kórházat épitettek s Kievben külön tanfolyamot nyitottak a sebesültek ápolására, s ezekben oly nagy tömeg vett részt, hogy ujabban Odessában s Kisenevben is akarnak ilyesmit fölállitani.

Odessában 1854-re emlékeztető népvándorlás volt a háboru megkezdésének hirére s csak az „Odeeski Westnik" ismételt biztatására szünt meg az izgatottság. — A város jól van megerősitve s a kikötő torpedók által van biztositva, az előkelő osztály nem mer visszatérni. A katonaság oly nagy számmal van itt, hogy Chersonban s Nikolajeffben 15—20 katona van egy házban. Sebastopol kormányzójává Nikonov vicezadmiral neveztetett ki. A háboru hir nemzetgazdaságilag kártékonyan hatott; bukások, executiók rendkivüli számmal fordulnak elő, s az adó oly roszul folyhe, hogy még a városi hivatalnokok s tűzőrség sem kapta meg fizetéseit deczemberre, mivel a város pénztárában csak 69 rubel volt. Kertsben az ottani szép bazár leégett.

Az orosz kaukazusi hadsereg paranesnokságát valószinüleg Mihály nagyfejedelem vesszi át. E sereg főfeladata a kis-ázsiai török tartományokat s különösen Armeniát szemmel tartani, de valószinüleg aktióba is lép s ezért ujabban két divizióval, mintegy 30 ezer emberrel erősitetett meg. A készületek előhaladtak. — Kórházak állittattak fel, posta- és távirdahivatalok szereltettek. — A Kaspi tengek mellett a porta 4 kurd lovas ezredével szemben 12 ezer kozák állittatott fel egészen ázsiai modorban. A Kaukazusban lakó mohamedánok eddig egészen nyugton viselik magukat de ezen nyugton létben nem lehet bizni, anynyival inkább mert kétségtelen, hogy külföldi agitatorok a kormány elővigyázata daczára nagyon tevékenyenmüködnek. Különben azt hiszik, hogy az stromállapot kihirdetése nem lesz szükség.

—

Az angol cytilap a török-orosz háboru eséllyeiről igen figyelemre méltó czikket hoz. A kombinatiók, melyeket e háboruhoz füz, következőleg szólanak: „Törökország sok ideig képes magát védelmezni s a czár nem fog könnyü hóditással diesekedhetni; kétségtelen, hogy Oroszország utóvégre mégis felülkerekednék, de csak sok vér és pénz árán. A háboru mindkét országra nézve balvégzetü volna. Törökországot az év nagy részén át a Duna őrzi; tengeren a török birodalom fölénynyel bir Oroszország fölött és ezzel a Dunán való átkelést rendkivül nehézzé teheti. A szultán e fölénye egy uj tenyező a számitásokban, mert azelőtt Oroszország kezében volt a tenger. A Duna északi partjai oly egészségtelenek, hogy ott a keleti pestis szegődnék a szultán szövetségesének. A déli part magasabb és a védelmezhető határ mindennemü előnyét nyujtja a törököknek. Ha az orosz sereg Szerbia felől nem jöhet be Törökországba, másfelől bármely hadsereg erejét is meghaladja az átkelés. Ha pedig Szerbián át hatolnak az oroszok Törökországba, akkor még inkább függnek Ausztria-Magyarország jóakaratától, mintha Romániát vonulnának át. A czik azután az orosz sereg hibáit fejtegeti, a nehézségeket, melyekkel meg kellene küzdenie, ha megvetette is lábát Bolgárországban; egy hadjárat nem elég arra, hogy Oroszország Bolgárországot teljesen meghóditsa. Ez csak a localisált orosz török háboru, pedig már Fadejeff megirta, hogy „Ausztria engedelme nélkül Oroszországnak lehetetlen a Balkán-félszigeten háborut viselnie, ezen engedelmet pedig semmi körülmény közt sem fogja megkapni". — Kétséget sem szenved, hogy Ausztria, ha csak mozgósitani kezd, és kijelenti, hogy nem engedi meg, hogy a Duna orosz folyó, a fekete tenger pedig orosz tenger legyen — a Törökországban levő orosz sereget visszavonulásra kényszeriti. Az osztrák-magyar haderő segélyével oroszország könnyen győzhetne, de az osztrák birodalom ellenszegülése majdnem lehetetlenné teszi a sikert.

De ha Ausztria-Magyarország nyugodtan maradna is, az eredmény vajjon megéri-e a költséget. Az orosz harczképesség szervezetének gyengéi sokkal nagyobbaknak bizonyultak, sem mint várták: katonai erejét az ázsiai hóditások mindig foglalkoztatják, sőt nagy veszélyt képezhetnének rá nézve, ha mohamedán keresztes hadjárat hirdettetnék. Sőt saját népének jelentékeny részében szintén nem bizhatik az orosz kormány.

Ha már végül elfoglalva tartja Bolgárországot, óriási terhet vállal magára, és nagyon valószinütlen, hogy ekkor más hatalmakkal ne kellene számolnia. És ezért — igy végzi a „Times" — bizony érdemes lesz az elméletileg kivánatosnál sokkal kevesebbel beérni, mint e kiszámithatlan következményeket koczkáztatni."

—

Azon nyilvános segély tárgyában, melyet Oroszország a fölkelőknek nyujtott, Angliában egy 700 aláirással ellátott emlékiratot adtak át Beaconsfield lordnak, melyben az aláirók kérik, hogy az orosz segély ügye tárgyaltassék a conferentián. Ezen emlékirat egy másolatát aláirás végett megküldötték Corti grófnak, Olaszország konstantinápolyi követének, ki elnöke volt a genfi birósággnak, mely Angliát az Alabama-ügyben 3.500,000 font sterling birságra itélete, a mért egy más ország háborujába beleavatkozott.

—

A török haderő állásáról érdekes kimutatást hoz a bécsi könyomatu hivatalos lap. Kiemeljük belőle, hogy a Duna mentén a hadsereg 160,000 emberre rug. Ezek imigy vannak elhelyezve: Silistriában 15.000, Rusesukban 18.000, Sumlában 12.000, Viddinben 22.000, Várnában 24.000, a Dobrudzsában 27.000, Tulcsában 21.000 ember áll, a többi pedig kisebb városokban van elhelyezve. Egy ruscsuki tudósitás megerősiti, hogy a török hadsereg soha sem volt jobb állapotban, mint most. — Tulzás ugyan a törökök állitása, hogy hétszázezer embert állithatnak sikra; de az tény, hogy január 20-káig Bulgáriában kétszáznegyvenezer harczos lesz együtt, Armeniában 80.000 főnyi sereg várja az oroszokat, a görög határon 32.000 ember áll, s 220 zászlóalj most van alakulóban, ugy, hogy az összes haderő nem sokkal lesz kevesebb egy fél milliónál, Oroszországnak módja lesz meggyőződni, hogy nem olyan sereggel fog szemben állani, mint 1828-ban vagy akár 1853-ban is.

És hogy a sokat csufolt „török gazdálkodás" daczára a porta ügyei jobb rendben vannak, mint az oroszoké, kitünt közelebb a Klapka tábornokra bizott feladat által. Abdul-Hamid szultán ugyanis oyulva az Oroszországban történteken, meg akart győződni arról, hogy vajjon Törökország hadiszerei és felszerelése nincsenek-e épen ugy csak a papiroson, mint Oroszországé. Benszülöttet azonban nem akart ezzel megbizni, — nehogy félrevezettessék; a vizsgálattal és jelentéstétellel tehát Klapka lőn megbizva, a ki megvizsgálta s bejárta Törökország katonai telepeit, raktárait, megnézte felszerelési készleteit, s egy terjedelmes jelentést terjesztett a szultán elé, melyben a török haderő állapotát és harczképességét általában kielégitőnek festi. Eszerint Törökország bármely perczben 400 ezer emberből álló hadseregget rendelkezik, és a raktárakban egy millió hátultöltő fegyver van.

—

A konstantinápolyi conferentiáról szóló hirek azon boszantó sajátsága, hogy egyik nap háborura, másik nap pedig békés megoldásra engednek következtetni, próbára teszi még a legszivósabb béketürést is. Az a német nóta, mely egyfolytában mindig csak variálja: „Eduárd és Kunigunda, Kunigunda és Eduárd", unalmasságra nézve nagyon messzire marad a conferentiára vonatkozó hirek örökös béke és háboru kürtölése mögött. És ez már igy tart hosszu idő óta. Tegnap is még a háboruról szólt a nóta, s ma már — ki tudja, hányadszor — ismét azt fogja egykét szerencsétlen flótás, hogy a remény megujult arra nézve, miszerint a conferentia utóvégre is a békét biztositó eredményre fog vezetni. — Tegnap még abban a hitben éltünk, hogy a követek csomagolnak az elutazásra, s hogy Ignatieff minden holmijával s pereputtyával együtt a már fütött gőzösökre hurczolkodott; s ma ismét azt olvassuk, hogy a követek a legutóbbi magánértekezleten elhatározták, miszerint az engedményekben el fognak menni a legeslegszélsőbb határig, Ignatieff is velök megy, kijelentvén, hogy kormánya kerülni akar minden önálló eljárást, ameddig csak lehet.

S mig a Wolffële iroda azt jelenti, hogy az európai delegatusok az eddigi föltevésnél maradnak, s további engedményeket már nem tehetnek; az „Agence Havas" azzal kecsegtet, hogy az értekezlet még többször össze fog ülni, mielőtt a diplomatiai összeköttetés megszakitásával fenyegetődznének. Egy harmadik hir meg azt mondja, hogy van remény a conferentia sikere iránt, de ha e remény meghiusulna is, azért mégsem fognak a diplomatiai összeköttetések megszakittatni. A nagykövetek eltávoznak ugyan a török fővárosból, de ügyivőiket ott fogják hagyni. Hogy ezen egymásnak ellentmondó hirek közül melyik mondott igazat, majd csak a következés fogja megmutatni.

Az emlitett roményelus hirektől egészen elüt az, a mit a „Pol. Corr."-nek f. hó 6-ikáról távirnak Konstantinápolyból. E távirat szerint a porta ragaszkodik azon elhatározásához, miszerint nem akar a conferentia javaslatainak tárgyalásába bocsájtkozni, s viszont a conferentia tagjai sem akarják a porta ellenjavaslatait elfogadni tárgyalásra. Az 5. és 6-iki tanácskozások czélja volt, a portát engedésre birni; mi ha 7-én sem sikerült volna, akkor bizonytalan, vajjon ma tartottak-e ülést. A mai, vagy legfőllebb a holnapi táviratok tán már bizonyosabbá tesznek minket a helyzet felől.

A görögök és szlávok.

Azon nagy veszély élénk érzetére, mely a görögöket az esetre fenyegetné, ha Balkán félsziget Oroszország izlése szerint alakitatnék át, az elfogulatlan görögöket aggodalommal tölti el a hellén világ jövője iránt. Ezen aggodalom most már erélyes tiltakozásban nyilatkozik a panszláv politika ellenében.

Ily tiltakozásnak ad kifejezést egyik előkelő görög hirlapiró, Byzantios Sándor a „Himaera" szerkesztője. Nevezett a „Times"-hoz levelet intézett, melyben hatalmasan kikel a törökországi szlávok mellett követelései ellen és élesen megtámadja a konstantinápolyi értekezletet, mely „lerombolja a panszláv invasió utolsó korlátjait" és egy tollvonással meg akarja teremteni a nagy szláv államot, melyről Ignatieff tevékeny képzelme álmodott. Fölemliti, hogy Ignatieff pár nappal ezelőtt igy szólt egy görög küldöttséghez: „Annak idején tanácsoltam önöknek, hogy vérükkel teremtsenek „görög kérdést"-t; önök nem hallgattak reám, inkább Angolországra. Ime itt az eredmény. Önök elfeledtek, hogy az 1876. év nem az 1856 év. Ma már nincs Occidens."

Byzantios nyilatkozataiból kiemeljük a következő passust: „Meg fogjuk védelmezni a Balkán vonalat (a szlávok ellen érti ezt B. ur) a legutolsó csepp vérig és ha elbukunk, meg lesz azon vigasztalásunk, hogy Európa függetlenségéért és a polgárosodásért harezoltunk! Európa nem tudja, mily áldozatokat hoztunk már e közös ügyért. A londoni, párisi és bécsi oroszellenes sajtó csak czikkeket irnak a panszlavismus ellen. De mi évenkint milliókat áldozunk, hogy a görög nyelv és oktatás terjesztése által küzdjünk a szláv propaganda ellen, melyet egy nagy birodalom segélyez.

És önök azt akarják, hogy ily küzdelem után harcz nélkül engedjük át Thraciát és Maczedóniát egy szláv kisebbségnek, mert a conferentiának nem volt ereje szót emelni Oroszország követelései ellen. Hat millió görög mélyen meg van győződve, hogy öngyilkosság volna magukat az értekezlet határozatainak alávetni. Thraciában és Maczedoniában határtalan az izgatottság. A maczedóniaiak legutóbbi kérvénye, melyet a patriarchához intéztek, igy végződik: „Soha semmi szin alatt sem akartunk a bolgárokkal összekevertetni. Hellének vagyunk és multunkat, jelenünket, jövőnket sohasem fogjuk megtagadni." Az idegen hóditás által fenyegetett görögök minden törvényes eszközzel, sőt fegyveres erővel fognak ellenállani. Polgári háboru lesz ebből, mely el fogja homályositani a bolgárországi mészárlásokat.

Törökország, mely általános reformokat ajánl, igazságosabb mint Európa.

Ha Európa előrelátóbb volna, ha a mától való félelem nem feledtetné el vele a holnapnak ezerszerte nagyobb veszélyeit, sohasem szabadna megengednie a szláv elem terjeszkedését és a görög elem megsemmisülését. Európa most az orosz invasiónak egyengeti utját, az oroszok előőrseinek szolgáltatja ki a Balkánt, és megnyitja nekik az aegei tengert. Jaj nekünk, jaj Európának, ha e tervek hajótörést nem szenvednek a bennszülött népek ellentállásán!

*

Hogy a görögög mily rosz néven veszik ügyök mellőztetését, s mennyire fel vannak indulva az oroszok kétszinü szerepe miatt, arra nézve ujabban tömegesen érkeznek a hirek. De lehetetlen is fel nem zudulni Ignatiff álnokul gonosz eljárása ellen a nemzetiséget féltő görög-

nek. Im egy példa a sok közül, minő perfid az orosz diplomatia.

Nem rég egy görög deputatió jött Ignatieff-hez s az emlitett körülmény fölött sajnálkozását fejezve ki, egy memorandumot nyujtott át az orosz követnek. Ignatieff szokott leereszkedő modorában azt felelte, hogy ő elismeri a fölhozott panaszok méltányosságát, s föl is akarta már hozni a conferentián a görög kérdést, ezt azonban collegái, különösen Salisbury és Chaudordy ellenezték, mivel erre nézve kormányaiktól nem kaptak utasitásokat. A deputatió azonnal fölkereste az angol követeket, elmondá nekik Ignatieff szavait. Salisbury, Chaudordy igen meg voltak lepve, s biztositák a deputatiót, hogy az orosz követ megcserélte a szerepeket s épen ő volt az, ki mindig azt hangsulyozta, hogy reá nézve ez alkalommal nem létezik görög kérdés.

Simonyi János hátrahagyott munkáiból.

Simonyi János boldogult barátunk épen a költségvetés tárgyalása közben betegedvén meg, nem vehetett abban részt. Az alábbi beszéd-töredék azonban, mit hátrahagyott irataiból közlünk, kétségtelen bizonyitéka, mennyi buzgalommal és lelkesedéssel csüggött az ügyön és mily nagy készültséggel tudott ahhoz szólni. Valóban egy nagy, jövőjü és nagy tehetségü fiatal embert vesztett el benne a haza. A beszéd-töredék ime itt következik.

Meg vagyok győződve, hogy a valódi czélt, államháztartásunk végleges és tartos rendezését a jelen keretben mozgó budget előterjesztés s arra vonatkozó bármily tanuságos vita által elérni képesek nem vagyunk. Ha szemügyre vesszük az e költségvetés keretében mozgó hatáskörünket, az is felette csekélynek mutatkozik. Igaz ugyan, hogy látszólag 80 millió kiadás és 164 millió bevétel felett intézkedünk, — de miután a kiadások közül csupán az udvartatási, közösügyi, államadóssági, vasuti, kamatbiztositási, s nyugdijbeli kiadásaink 130 millió frtra rugnak, ezekben pedig változást nem eszközölhetünk, voltakép a kiadások 72% felett s ennek megfelelőleg a bevételek 80% felett nem rendelkezünk. A fennmaradó mintegy 50 millió forintnyi kiadás feletti intézkedési képességünk is nagyon korlátolt. A Horváth-Szlavon országok beligazgatási költségei-e ez országok közjövedelmeinek 45%-kát — az előirányzathoz képest 5¹/₄ milliót az 1873-ik évi XXXIV. t. cz. alapján tartozunk fizetni. A többi kiadásokra nézve azt jelenti a pénzügyminiszter, hogy azokban, ha csak a fejlődést megakasztani, s pillanatnyi előnynek a jövőt feláldozni nem akarjuk, további levonásokat tennünk lehetetlen. A kiadások terén tehát hatáskörünk igen korlátolt. Hogy mit tehetünk bevételeink tekintetében eléggé mutatja az, hogy a pénzügyminiszter ur szorult helyzete daczára sem volt képes csak egy jövedelmi ágnak is fokozását javasolni, s a deficzit fedezésére inkább oly eszközt ajánl, melyet még a mult évben és pedig a pénzügyi bizottsággal egyetértőleg veszélyesnek jelzett.

De miként is fokozhatnók bevételeinket? Egyenes adóink tekintetében azt mutatja a tapasztalás, hogy azoknak nagyobb része, igy a 75-ik évben befolyt 70 millióból 37 millió csak végrehajtás utján volt behajtható, — e mellett a hátralék, mely 1871-ik évben 25¹/₄ milliót tett ki, 75-ben már 41¹/₅ millióra emelkedett, vagyis az utóbbi 4 év alatt 16 millió forinttal szaporodott, és ily jelenségnek daczára is az egyenes adók a 75-ik és 76-ik években nevezetes fokozásnak szolgáltak tárgyul, e téren tehát a további fokozásnak lehetősége el vagyon zárva. — Fogyasztási adóink továbbá a dohány és jövedék felett Ausztria beleegyezése nélkül nem intézkedhetünk. A bélyeg illetékek most is apadást mutatnak, s az állam üzemek terén mindenütt termelési megszoritásokkal találkozunk. — És a mig ily körülmények közt bevételeink fokozása egy téren sem eszközölhető, másrészt azok leszállitására a nagy deficzit mellett gondolnunk sem lehet. Teljesen megkötött kezekkel és igy tehetetlenül állunk tehát ezen budget előterjesztéssel szemben, s ha a mindig tulzottaknak bizonyult előirányzatok birálatára nem lenne szükség, bizony csak is a deficzitnek mikénti fedezése képezte intézkedésünk egész körét.

Mi ezen költségvetést már azért sem fogadhatjuk el tárgyalási alapul, mert az semminemü reményt nem nyujt a jövendőbeli kibontakozásra nézve. Ugyan mit várhatunk az abban kifejezett pénzügyi politikától? Kiadásaink redukciójában a miniszter ur szerint elértük a véghatást — csakis a bevételek fokozása vagy uj bevételi források teremtése állithatná helyre az egyensulyt. De mit helyez e téren kilátásba a kormány? Már a 76-ik évi költségvetés beterjesztésekor hangsulyoztatott a bélyeg és illeték-törvénynek, továbbá a szesz és czukor-adónak reformja, mint melyek az ezen ágbeli jövedelmet fokozni lennének hivatalva. Idei exposéjában szintén ezen forrásokra utal a miniszter hozzá adván még a tervben levő pénzügyi vámokból, a vámrestitutio rendezéséből, s a közös aktivákból várható bevételt. De t. ház! mindeme forrásokból valami nagy összeg egyáltalán nem remenyhető. A bélyegét illetőleg eltekintve a perlekedésnek már is tulságos drágaságától lehetetlen, hogy a pényügyminiszter ur előtt ismeretlen legyen a nemzet abbeli közohajtása, hogy a kisebb polgári peresügyek — melyek pedig az összes perügyet nagy részét képezik, a perrendtartás formaságai alól kivétessenek s ilykép gyorsabbá, egyszerübbé és olcsóbbá tétessenek. Ha a nemzet ezen kivánsága teljesittetik — pedig mint tudjuk e tárgyban már törvényjavaslat is terjesztetett be — akkor a bélyeg jövedelemnek nem szaporodása, de épen csökkenése várható.

A szesz- és czukoradó reformjára vonatkozólag elismerem, hogy ezen adók reformjától, valamint az egész nemzet jogosan várt, ugy maga a pénzügyminiszter ur is jóhiszemüleg várhatott még a mult évben, és pedig nevezetes jövedelmi szaporulatott, de tagadnom kell, hogy ő még azon alkudozások után is, melyeket ez évben Bécsben folytatott, jogosult legyen ezen adók reformjából eredő jövedelmi többletekkel kecsegtetni a nemzetet. A miniszter ur jól tudja, hogy ezen adók tekintetében a fogyasztási terület egységét, s az egyenlő megadóztatást fogadta el alapelvekül, — egységes fogyasztási terület s ugyanazon adóviszonyok mellett pedig szesz és czukor iparunknak egyrészt a termeléshez szükségelt nyers anyagoknak, másrészt is főleg az iparviszonyoknak különböző voltánál fogva okvetlen a szesz és czukor iparáldozatává lennie kell. — Hogy mit várhatunk a pénzügyi vámoktól, azt majd Ausztria határozza meg, de hogy ez sok nem lehet, azt az oda át divatba jött jelszó, „nur keine Mehrbelastung" előre sejteti. A vámestitutio rendezéséből ám számitsunk önök politikája szerint egy millió forintnyi bevételi többletet, — drágán szerzett egy millió lesz, melyhez a nemzet keserves bánata fog tapadni. — A közös activák mindekkoráig csak ködfátyolképek, — 9 év óta minden miniszter kezdeményezi azok megoldását, — a jelenlegi pénzügyér ur, mint mondja, azok megoldását végrevalahára erélyesen akarja kezdeményezni, olyan formán talán, mint a hogy taval jelentette, miszerint komoly és tüzetes tárgyalás alatt áll közte és az osztrák pénzügyminiszter közt a valuta helyreállitásának kérdése. De tegyük fel, hogy a miniszter nemcsak kezdeményezi, hanem megis oldja e kérdést, az ebből lefolyható összeg oly ingó tőke, melyet csak egyszer behet elkölteni, melyből tehát az évről-évre felmerülő deficit nem fedezhető.

Szóval azon források, melyekre a miniszter ur utal, igen csekély várakozásra nyujtanak alapot. Nincs azokban talán az egy vámrestitutiót kivéve semmi positiv. De a mi másrészt positiv, a mi el nem vitatható, az kiadásainknak már a jövő évben is, és évről-évre leendő szaporodása. Nem szólok rendkivüli kiadásokról, milyeket például a béke megzavarása idézhetne elő, — még azokra sem vonatkozom, melyeket idővel a természetes fejlődés elutasithatlan követelménye fog teremteni, csak a legimproductivebb költségek növekedésére hozok fel példát. A t. képviselőház még a mult évben méltóztatott megszavazni a 80 milliós kölcsönt, melynek eddig csak első fele értékesittetett, — mihelyt a másik 40 millió is elárusittatik, a kamatteher 2.400,000 aranyforinttal, és illetőleg miután e czimen 800.000 frt már az idei költségvetésbe is felvétetett, ahoz képest 1.600,000 forinttal növend. Ezen utóbbi 40 millióból, mint tudjuk, 22 millió frtnyi effectiv értéknek megfelelő kincstári utalványokat tartozik visszaváltani a miniszter, — a fenmaradó 131 millió forintnyi függő tartozás beváltására külön intézkedés teendő, melynek miután a visszafizetés már a 78-ik évben eszközlendő, a 78-ra előirányzandó költségvetésben kifejezést nyernie kell.

Ezen 131 milliónyi utalványoknak beváltása, ha az azok helyébe kibocsátandó állampapirjaink a 80 milliós kölcsön árfolyamán értékesithetők, nekünk 162 millióba kerülend, s ilykép a 22 millió beváltásán felül még 9 milliót teend azon többlet melylyel adósságunk e conversio folytán nő, s mely után kamat fejében ujabb 540,000 frtot fogunk fizetni azon 11 millión kivül, melyet a 153 milliós kölcsön után jelenleg fizetünk. Nem szabad emellett megfeledkeznünk deficzitjeinkről sem. A folyó évben mint később részletezni is fogom 40 millióra semmi a deficzit, melyből mintegy 13 millióra s ennyi fedezet nincs. A 77-ik év deficzitje 17 millió forintban irányoztatik elő, de az a 27 milliónál is jóval magasabb leend. Ha e két év fedezetlen és illetőleg kölcsön utján fedezendő hiányát csak 40 millióban számitom, az ez utáni kamat aranybani 6%-kal számitva 2,400,000 frt uj terhet képezend. Csak ezen három czim tehát u. m. a 80 milliós kölcsön második felének értékesitése, a 153 milliós kölcsön beváltása, s a 76., 77-ik évek hiányának fedezése 4.540,000 arany forinttal, vagyis a mai agiót véve alapúl, 5.448,000 frttal fogja növelni a 78-ik év és az azután következő évek költségeit. És is fog teremteni uj kiadásokat a 78-ik évnek, s a következő éveknek hiánya, és igy sülyedünk évről-évre, mig végre beálland a végkimerültség és a bukás.

Mi ezen politikához t. ház azért sem járulhatunk, mert tisztán látjuk magunk előtt a kibontakozás utját, mert meggyőződésünk az, hogy ha komolyan akarjuk, pénzügyeink rendezése könnyen létesithető feladat. Számunkra, miután kiadásaink leszállitása tekintetében tovább nem mehetünk, mint ezt a miniszter mondja, — és miután egyes adóinkat egyhamar legaláb nem fohozhatjuk, mint ezt hasonlag a miniszter ur a pénzügyi bizottságban jelenté — nem is marad fenn más mód, államháztartásunk egyensulyának helyre állitására, mint költségvetésünknek oly módoni átalakitása, s a sokat hangoztatott adóreformnak oly irányban keresztülvitele, hogy abban a közvetett adókból, névleg a vámokból, a fogyasztási adókból, s a jövedékekből származó jövedelem képezze a bevételek főforrását. E mellett oly intézkedéseket kell létesitenünk, melyek a közvagyonosság emelkedését eredményezvén, ez által a most nevezett közvetett adóknak minél nagyobb mérvbeni hatékonyságot elömozditsák. Ha figyelmünkre méltatjuk az általunk is utánzott müveltebb Európai államok költségvetéseit, azt tapasztaljuk, hogy a közvetett adók képezik csaknem mindenüt az államjövedelmek sulypontját. Igy angliában a bevételeknek csak 14%-át képezik az egyenes adók, 84% a közvetett adókból ered.

Francziaország bevételénél az egyenes adók 18 százalékkal, a közvetett adók 79%-kal szerepelnek — Belgiumban az egyenes adók 19%-kal járulnak a bevételhez, mig a közvetett adókból 41% folyik be — és igy van ez Olaszországban, Németországban, s egyebütt, még a sok tekintetben hátramaradt Oroszország költségvetésében is alig 20%-kal van az egyenes adók jövedelme felvéve, mig a közvetett adók czimén a bevételek 55% irányoztatik elő. — Nálunk egyenes adókból a 164 millió összes bevételre 86 millió, tehát 53% irányoztatik elő, a fogyasztási adók és jövedékek a mellett alárendelt szerepet játszanak, s a vámokbeli jövedelem, mely más államoknál oly lényeges bevételi forrás, költségvetésünkben nem is fordul elő; a mi e czimen a közös költségvetésből javunkra leüttetik alig képezi netto bevételeink 2%-kát. — Már az összehasonlitás is kitünteti adóforrásaink helytelen arányát, s egyuttal utmutatást képezhetne költségvetésünk jövendőbeli berendezésére nézve, ha e tekintetben a pénzügyi helyzet kényszersulya nem utalt volna már is a követendő irányra. — Hogy pedig ezen helytelen irányt megváltoztatnunk lehet, és megváltoztatnunk kell, egyrészt mostani bevételeink apasztása, másrészt a honpolgárok minden ujabb terheltetése nélkül, azt már több izben elmondottuk, de kötelességszerüleg kifejtendjük ujólag azon nagy vita alkalmával, mely Magyarország közgazdászati viszonyai tekintetében néhány hónap mulva napirenden lesz. Ezen nagy vitát most megelőzni nem szándékom, de már most is kifejezést adok azon meggyőződésemnek, hogy Magyarország pénzügyei rendezésének, egy egészséges alapokra fektetett adóreform létesithetésének kétségtelen előfeltételét az képezi, hogy Magyarország minden lehető bevétele felett szabadon intézkedhessék, hogy Magyarország teljes pénzügyi és közgazdasági önállósággal birjon, hogy ilykép megszünjék azon közösség, helyesebben függőség, mely jelenleg vám és kereskedési viszonyaink, fogyasztási adóink és jövedékeink tekintetében Ausztria irányában fenáll. Akkor midőn ezen kérdések fognak tárgyaltatni, lesz Magyarország pénzügyei rendezésének kérdése is valóban napirenden, és legyen szabad hozzá tennem, csak is akkor lesz napirenden, mert ha ezen alkalmat felhasználatlanul hagyjuk, Sybilla utolsó könyvét dobjuk a tüzbe.

Mielőtt az előttünk fekvő költségvetés előirányzatára nézve néhány megjegyzést tennék, engedje meg a t. ház, hogy egy rövid visszapillantást vessek a mult évi exposé, és pénzügyi politika némely részleteire. Emlékezetes előttünk, mily nagy hangon kérkedett mult évi exposejában a pénzügyminiszter azzal, hogy a 76-ik év kiadásait 8·617,000 frttal szállitotta le a 75-ik év kiadásaihoz képest. Hogy e leszállitás csak szinleges volt, hogy azzal a miniszter csak a látszatot akarta ideig óráig megmenteni, abból tünik ki, hogy a kormány által 228 millió frtban előirányzott kiadások már a költségvetési törvényben 232 és ³/₄ millióra emeltettek, s hogy ezen felül a t. kormány még 8 millió forintnyi póthitelt vett igénybe, ugy hogy a 76-ik évi kiadások végösszege 250 és ³/₄ millió forintra rug.

Azt véltük t. ház, hogy a pénzügyi bizottság meg fogja róvni a minisztert a miért a kiadásokat a valódi szükségletnél 12³/₄ millió forinttal kisebb összegben irányzá elő, de a helyett azt látjuk, hogy a tisztelt bizottság mellőzve a 12³/₄ milliónyi utólagos költségemelést, most is a kormánynak 8.617,000 frtnyi megtakaritást dicséri. Ugy hiszem ezzel szemben elég a számokra, és illetőleg arra hivatkozonunk, hogy még 1875-ben az előirányzat szerinti kiadások 233 milliót tettek, 1876-ra csak 210 millió forintban irányozvák elő — megtakaritásról tehát a 76-ik évre vonatkozólag annál kevésbbé lehet szó, mert ha vannak is egyes tételek, melyek a 75-ik évben még szerepelve 76-ban már nem fordulnak elő, azok helyébe uj és uj és pedig a kimaradattokat felül muló tételek hozzatak, s a megtakaritás megbirálásánál nem egyes elszigelt tételek, hanem csakis a költségvetés összessége szolgálhat helyes összehasonlitási alapul.

Nem hallgathatom el t. ház ezuttal a fölötti aggodalmamat, hogy a póthitel a t. kormány által oly nagy mérvben vétetett igénybe. A póthitel, mint tudjuk, rendszerint megrontója a mérlegnek, változtatója a megállapitott költségvetésnek; és mert a külföld előtt államhitel egyedül a megállapitott költségvetéseken nyugszik, igen természetes, hogy oly állam, melynek megállápitott költségvetése nem biztos, melynek végmérlege a póthitelek változataitól függő, szilárd hitellel sem birhat a külföld előtt. Nekünk t. ház soha sem volt annyira szükségünk a külföld hitelére, bizalmára, mint ép most, — helyzetünkben tehát kétszeres ovatossággal kell kerülnünk mindazon eszközöket, melyek még az amugy is kedvezőtlen mérlegünknek megbizhatóságát is kétségessé teszik, azért ugy hiszem a t. képviselőháznak ohajtását fejezem ki, midőn a pénzügyminiszter urat arra kérem, hogy jövőben az államkiadásokat a valódi szükséglethez mérten, nem pedig póthitelekre számitólag irányozza elő.

A pénzügyminiszter ur mult évi exposéjában a 76-ik év hiányáról szólván, azt a 8 millió frtnyi adó emelésenfelül még 8 millió frtra teszi. Kijelenti egyuttal „hogy a hiány mely lezárt mérlegben kerekszámmal 8 millió forinttal mutatkozik kedvezőtlen viszonyok közt egy két millioval nagyobb lehet, de nem lehet jelentékenyen nagyobb azon fedezeti leszállitások után, melyeket eszközölt". Nézzük esak menyire volt igaz a miniszter ur ebbeli kijelentése, s milyen lesz valójában a 76-ik év hiánya? Tudjuk azt t. ház, hogy a költségvetés mult évi tárgyalásakor az 1876-ik évi államkiadások 232 és ³/₄ millió frtban állapitattak meg, melyek fedezésére az állam összes bevételeiből csak 224¹/₂ millió lévén előirányozható, a 76-ik hiánya 8,371.645 frtban irányoztatott elő. Hogy az ilykép lezárt mérleg igazolt legyen, az egyrészt a 224¹/₂ milliónyi bevételek teljes befolyásától, másrészt a kiadások változatlan maradásától volt függő. Ámde hogy állunk ugy egyik mint a másik irányban? A 76-ik év három évnegyedére vonatkozólag közzétett pénztári kimutatásból azt látjuk, hogy az 1876. év három első negyedében 6,200.000 forinttal folyt be több, mint a mennyi a 75-ik év megfelelő időszakában befolyt. A miniszter ur azt mondja exposéjában, hogy az utolsó negyedre még két millió forintnyi javulást reményt. E szerint tehát 8,200.000 frttal veszünk be többet, mint mennyit a 75. év tényleges bevétele tőn. Igen, de a zárszámadások azt mutatják, hogy 1875-ben az összes tényleges bevétel 193.568,329 forintot tett ki, a 76-ik évben ilykép összes jövedelmünk 201 és ³/₄ millió leend. Minthogy pedig az állam bevételek 224¹/₂ millióval irányoztattak elő kétségtelen, hogy a 232³/₄ millió kiadás 22 és ³/₄ millióval kevesebb fedezettel birand, s hogy ilykép a bevételek előirányzata és tényleges állapota közti ezen különbözet, az előirányzott 8¹/₄ milliónyi hiányt már is 31 millióra emeli. De ezzel még a hiány kimeritve nincs, annak növeléséhez a másik tényező, t. i. a kiadások szaporitása is járult az által, hogy a t. kormány 8 millió forintnyi póthitelt vett igénybe. Ezen 8 millió hozzáadatván a fenti 31 millióhoz, a tényleges hiányt 39 millióra emeli, és igy 31 millióval többre mint mennyi előirányozva volt. Hogy ez jelentékenyen több mint azon 1—2 millió, melyet a miniszter kedvezőtlen esetekre lehetőnek mondott, azt ugy hiszem mondanom sem kell.

A további kérdés az, hogy a 39 milliónyi hiányból mennyi bir fedezettel, mennyi nem? És itt első sorban a 153 milliós kölcsönből, s visszatéritett állami előlegekből 75-ik év végén még fenmaradó pénzkészlet jön tekintetbe, mint melyre a 76 ik év hiányának fedezése utalva lett. Az állami zárszámadások kimutatása szerint az 1876-ik évre átmenő pénzkészlet 26.817,000 frtra rúg, ha tehát ezen egész összeg fordittatik a deficit fedezésére, ugy még 12¹/₄ milliónak tedezése igényli a t. képviselőháznak intézkedését.

A 76-ik évre átmenő pénztári maradványnak ezen 26³/₄ milliónyi összege szomoru világot vet arra, mily eszközöket alkalmaz a pénzügyminiszter ur czéljai elérésére. Tudjuk azt, hogy mult évben a miniszter ur azon indokokból kivánt 8 millió forintnyi adóemelést, merthogy a 16 millióban előirányzott deficitből csak 8 milliót leend képes a kölcsön-maradványokból fedezni, a másik 8 millió tekintetében elkerülhetlen az adóemelés már csak azért is, mert e hiány fedezésére ezuttal más eszköz rendelkezésre nem áll. A pénzügyi bizottság a miniszter ur előterjesztései alapján általános jelentésében ilykép szólt: „Javaslatba hozza tehát a bizottság, hogy a hiány egy része adóemelés által fedeztessék, s indokolja e javaslatát egyrészről az elkerülhetlen szükség követeléseivel, másrészt azzal, hogy a czél elérésére ezuttal más eszköz nem áll rendelkezésre. Ennek folytán hozzájárul ahoz, hogy az 1876. évi hiány 8 millió frt erejéig adóemelés utján, a fenmaradó 7.682,611 frt pedig azon kölcsön maradványokból fedeztessék, melyek a folyó év végén készletben maradnak, s tudomásul veszi a pénzügyminiszter azon nyilatkozatát, hogy azokból ezen rájuk utalt hiányt fedezni képes lesz. — Ez volt a bizottság javaslata, és ez indokok kényes helyzete előtt hajolt meg a ház is, midőn az adóemelést megszavazta. — Most utólag az tünik ki, hogy a minszter nem csak a 7,682,000 frtnak, hanem az egész előirányzott 8 milliónak, sőt ennél még jóval többnek fedezésére képes volt, hogy tehát az adóemelés nem volt elkerülhetlen szökség, s hogy ezen 8 millió fedezésére az adóemelésen kivül is állott eszköz rendelkezésrn, miután a kölcsön maradvány okból 76-ra tényleg 26³/₄ millió vétetett át. — De elvégre is tán tévedett a pénzügyminiszter ur, és nem reménylette hogy 76-ra ennyi pénzmaradványnyal rendelkezend. Tévedett igen csakhogy ellenkező irányban, ő sokkal többet remélt.

A fölött, hogy a pénz befolyandó-e vagy sem? nem lehetett kétségben, mert hisz a 76¹/₂ milliós kölcsön már ekkor az állampénztárban volt a keleti vasut prioritásokból befolyt összegekkel együtt, — a készletnek végösszege tehát csakis a 75-ik év hiányának mennyiségétől vagyis attól függött, mennyit fog a 75-ik év deficitje a részletekből fölemészteni? A miniszter ur e hiányt akkor, midőn e kérdésben előterjesztést tőn 27—28 millió forintra becsülte, tényleg azonban a 75-ik év hiánya előirányzat mellett 40 millióra előirányzat nélküli kiadásokkal együtt 45 millióra emelkedett, ugy hogy a 75-ik év deficitje 17 millióval vett a kölcsönmaradványokból többet igénybe, mint menynyit a miniszter ur várt. A miniszter urnak tehát okvetlen azon meggyőződésben kellett lennie, hogy a 76-ik évre 44—45 millió forintnyi pénztári készletet viend át, és ily meggyőződéssel jelenté, hogy az előirányzott 16 millió hiányból 8 milliót lesz képes a 76-re átviendő készletekből fedezni, a többi 8 millió tekintetében az adóemelés elkerülhetlen, annak fedezésére más eszköz rendelkezésre nem áll. — Hogy vajjon a pénzügyi bizottság, ha a pénzügyminiszter ur által tévedésbe nem ejtetik, javasolta volna-e az adóemelést, hogy vajjon a t. ház ha a miniszter és pénzügyi bizottság által tévedésbe nem hozatik, megszavazta volna-e azt, a felett elmélkedni most már késő, de ez azt hiszem nem szolgálhat indokul arra, hogy a t. ház ne fejezze ki komoly roszalását a felett, hogy oly fontos kérdésben, minő a már is tulterhelt nemzetnek 8 millióvali ujabb terheltetése a házat és pénzügyi bizottságot oly furfangos módon mondhatnám roszhiszemüleg tévutra vezette.

A pénzügyminiszter ur multévi exposéjában a 77-ik év leendő hiányáról is, és pedig következőleg elmélkedik. „És mi lesz 1877-ben? 1877-ben az lesz, hogy ha ezen az uton megyünk, ha a t. ház javaslatamat elfogadja, s azokat nekem a javaslatok megszavazása által készpénzre felváltja, és értékesithetővé teszi, 1877-ben a hiány mindenesetre kisebb lesz 8 millióval! Valóban a t. pénzügyminiszter urnak nem lehet kifogása a t. ház eljárása ellen — minden javaslata elfogadtatott, minden előterjesztése megszavaztatott, mint a miniszter ur mondja készpénzre felváltatott, hanem azért a 77-ik hiánya már most is 18 millióra irányoztatik elő, hogy tényleg mennyi leend, ma még biztossággal meg nem mondható, de az előirányzatokat tekintve már ma is ellehetünk készülve arra, hogy valamint a 76-ik év 8 milliója 39-re nőtte ki magát, ugy a 77-ik év végén ezen 18 millo is tetemesen megnövekedve fog előttünk állani. Engem t. ház és elvbarátaimat az eredmények ily alakulása egyáltalán nem lep meg, de mégis kötelességünket véljük nyilvánossá tenni, hogy nem tartjuk a parlament tekintélyéhez illőnek, de igenis az államhitel érdekével, és a kormány méltóságával ellenkezőnek azt, ha a miniszterek oly kijelentéseket tesznek, melyeket aztán e tények a legkiáltóbban hazudtolnak meg.

Néhány rövid megjegyzést teszek a beterjesztett költségvetés előirányzataira nézve, és e téren is kárhoztatni vagyok kénytelen a miniszter ur eljárását. Előttem fekszenek a pénzügyminiszter urnak mult évi exposéjában mondott következő szavai „Hitem volt mindég és ma is az, hogy azon mértékét a kiadásoknak, melyet költségeink 875-ik évben felmutattak, ezen ország anyagi ereje nem birja meg". 875-ben az előirányzott tényleges kiadások mint tudjuk 233 287,000 forintot tőnek. Vajjon mennyivel szállitotta le tehát azokat a miniszter? 1876-ra nézve mint az előbb mondám azokat 240 millióra emelé, vagy is a 1875-ki állapotnál már is többet irányoz elő, s hogy mennyit fognak kitenni a póthitelek majd csak később tudjuk meg. A következő évekre vonatkozólag pedig oly politikát követ, melynek folytán csupán kamatbeli kiadásainknak már 78-ik évben 5¹/₂ millióval növekedniök kell. A miniszter ur tehát annyi kiadást irányoz elő, s a jövőre nézve annyi uj kiadást készit elő, mennyit ezen ország anyagi ereje, saját a parlament előtt bevallott hite és meggyőződése szerint meg nem bir.

Bevételeink előirányzata tekintetében 1877-re nézve is azon alaptalan rendszert követi, melyet az előző évek tapasztalásán kivül a 76-ik év tényleges eredménye oly sajnosan czáfolt meg. Egy igen különös elvből indul ki a t. miniszter ur. Azt mondja „minden időben és minden körülmények között is megállható fedezetet késziteni és arról jót állani nem lehet." Ebből folyólag aztán jogositottnak tartja magát oly előirányzatot terjeszteni be, melyre nézve nemcsak tudja, de a parlament előtt ki is jelenti, hogy az befolyni nem fog. E tekintetben saját szavait idézem következőben: „A kérdés, mely ezen mérleg helyességének megitélésénél önként támad az: Olyan-e ez, hogy az 1877. évi eredmények nem fognak-e oly arányokban mögötte maradni az előirányzatnak, mint maradtak a mult éviek, midőn az egyes éveknek tényleges hiányai oly nagy összegekkel haladták meg az előirányzatot?

A válasz a fentebbi kérdésre — ugymond — csak az lehet, hogy az 1877. évi tényleges eredmények lényegesen kedvezőbbek lesznek, mint az 1875-ik éviek is, és a külömbözet a tényleges és az előirányzott hiány között jelentékenyen kisebb leend." — Elismeri tehát és már most figyelmeztet a tisztelt miniszter ur, hogy előirányzatai a valószinüségen sem alapulnak, hogy tehát a 77-ik év tényleges hiánya az előirányzott hiánynál nagyobb leend. Már tisztelt miniszter ur abban kétségkivül igaza van, hogy minden körülmények között megállható fedezet késziteni nem lehet, előfordult az más államokban is, hogy az előirányzat és a tényleges eredmény között külömbözet merült fel, — s igy hogy csak egy példát idézzek, a miniszter ur előtt is tudva lesz, hogy 1874-ben az angol pénzügyminiszter azzal volt kénytelen meglepni a parlamentet, hogy 60 millió forinttal több folyt be az állampénztárba, mint a mennyi bevételkép előirányozva volt, — erre tehát van példa más államokban is, de arra hogy egy miniszter a jövő bizonytalanságából jogczimet formáljon oly előirányzatok tételére, melyek be nem folyásáról már a priori meggyőződve van, erre nézve én legalább nem találtam példát a parlamentek történetében.

A miniszter ur a kiadások növekedtét azáltal véli a végmérlegben észrevétlenné tenni, hogy a már az előző évben megkezdett uton tovább haladva, az államüzletek terén termelési megszoritásokat tesz. A termelés megszoritásának egyik kétségtelen következménye a termelési kiadások csökkenése, s ennélfogva a miniszter a dohánygyártásnál 744,000 a sótermelésnél 178 ezer, a bányászatnál 1.651,000 forintnyi megtakaritást mutat föl. A másik hasonlag elmaradhatlan következménye azonban a bevételnek apadása, ugy, hogy ennek folytán például a dohányjövedéknél 1.700,000 frttal, a bányászatnál 1.906,000 frttal kevesebb jövedelem irányoztatik elő. A miniszter mindkét következményt hasznára forditja, a kiadások csökkentését megtakaritás gyanánt mutatja, a bevételek apasztásából a budgetnek valószinübbé tételére, s ilykép annak az apasztott összeggeli javulására von következtetést.

A termelés megszoritásának t. ház! lehet értelme ott, hol a termelés már a szükséglet maximumának határontul emelkedett, de hogy nálunk hol oly nagy összeg fizettetik dohánygyártmányok és vsaáruk behozatala fejében évenkint a külföldnek, az ily termelési megszoritás hasznosnak nem tekinthető, a fölött kétség nem foroghat fönn. Nézetem szerint valódi megtakaritásnak csak az mondható, a mi mint ilyen e netto budgetben kifejezést nyer. S vajjon jelen esetben mit mutat a netto budget? Azt, hogy a bányászat rovatát véve fel például csak e tételnél 254 ezer forinttal csökkent az állam tiszta bevétele, — a miniszter urnak 1.651,000 frtnyi látszólgos megtakaritása tehát voltaképen 254 ezer frtnyi netto veszteséggel egyértelmü, — nem is számitva azon nagy veszteséget, melyet ezen termelési megszoritás nemzet gazdászati tekintetben okoz. — És vajjon valószinüebbé lett-e ez által a 77-ik évi budget. Azt hiszem t. ház, hogy miután e termelési megszoritások a többi bevételi tételekre nézve semminemü kihatással nincsenek, ezekből arra, hogy a többi előirányzott bevételek befolyása most már valószinüebb, következtetni egyáltalán nem lehet. — Ha mi t. ház csak ily eredmények után vágyodunk ilyeket igen könnyen mutathatunk föl. A bányászat például igen csekély vagy épen semmi tiszta jövedelmet nem hoz az álamnak, a netto butgetben e czimen rendszerint igen kis összeg szerepel, de a brutto budgetben 10 milliónyi kiadás ugyanannyi bevétellel áll szemben. Törüljük ki e számokat a bruttó budgetből, s aztán monjuk: a kiadásokat apasztottuk 10 millióval, tehát 10 milliót takaritottunk meg, a bevételeket apasztottuk 10 millióval és igy a budgetet tettük 10 millióval valószinübbé, összesen tehát 20 millió frt a javulás. De hogy az ily számitás csak önámitás lenne, hogy az ilykép kimutatott 20 millió frtnyi javulás az állam kincstárra nézve egy krajczárnyi hasznot sem képezne, és hogy a termelés ezen megszoritásából csakis, és pedig bizonyos mérvben az adóképességre is visszaható, nagy nemzetgaszdászati kár származnék, ezt mindenki belátja. — A miniszter ur maga is érezvén eljárásának helytelenségét, annak mintegy előleges mentségeül azt hozza föl, hogy a törvényhozás több izben helyeselte azon elvét, miszerint a bányák állami kezelése megszüntetvén azok a magán iparnak engedtessenek át. Igen, miniszter ur helyes ez elv, de hogy annak gyakorlati alkalmazhatósága tekintetében valami tétetett volna, azt nem látjuk, — kivéve azon egy esetet, melyre nézve a háznak külön határozata volt. Ez irányban az első lépést kétség kivül a bányaválalkozók és a földtulajdonosok közti jogviszonyok szabályozása, s általán egy korszerü bányatörvény alkotása képezné, de ennek még nyoma sincs, pedig addig mig rendszeres bányatörvényünk nem leend, a magán ipar e teren lendületet nem veend.

Ha a bevételi előirányzatok alaposságát általánosságban birálni kivánjuk, leghelyesebben cselekszünk, ha a 77-ik előirányzatainak összegét az 76-ik év már ismert tényleges eredményével hasonlitjuk össze. 77-ben ugyanazon bevételi tényezők müködnek, melyek már a 76-ik évben alkalmazásban voltak, s maga a pénzügyminiszter ur arról biztosit exposéjában, hogy a 77-ik évi bevételek előirányzásánál ugyanazon irányt követte, melyet már a 76-ik évi költségvetésben érvényesitett, az összehasonlitás alapjának helyességéhez tehát kétség nem fér. A 76-ik év összes bevételei, mint tudjuk 224¹/₂ millió forintban irányoztatik elő, minthogy azonban tényleg csak 201³/₄ milliót veszünk be, az előirányzat 23 millióval tulzottnak bizonyult. — 77-ik évre nézve az ugyanazon forrásokból eredő bevételek előirányzata 76-hoz képest, a pénzügyi bizottság törléseivel együtt csaknem 9 millió forinttal apasztatott, azt kellene tehát mondanunk, hogy 77-ben a tényleges eredmény nem 201 ³/₄ millió, hanem 9 millioval kevesebb, azaz 192 millió leend. Mi azonban készek vagyunk elfogadni azt, mit a miniszter ur mond — bárha az csak részben áll — hogy t. i. ezen 9 millió forintnyi leszállitás csak a fedezetnek alapossága érdekében, és pedig a különben is be nem folyó előirányzatoknak a tényleges eredményekhez mért apasztása által eszközöltetett, hogy ilykép a 77-ik év előirányzataiban eszközölt ezen apasztás a 76-ik év tényleges bevételeinek mértékére apasztólag visszahatni nem fog.

UJDONSÁGOK.

— Személyi hirek. Gróf Andrássy Gyula külügyminiszter már tegnapelőtt este érkezett a fővárosba; vele jöttek Péchy és Dóczy udvari titkárok. — Herczeg Thurn-Taxis a király fölovászmestere tegnap reggel jött Bécsből.

— A királyi pár három király napján gyónni és áldozni szokott a templomban. Az idén nem a várlaki kápolnában, hanem az óratoriumban, a hol egy gyónószék és oltár emeltetett, gyóntak meg. Mayer és Hasel bécsi kanonokok a királyi pár gyóntatói lejöttek Bécsből.

— Udvari ebéden voltak tegnapelőtt a miniszterek, tegnap pedig más körök voltak udvari ebédre hivatalosak.

— A királyné által használtatni szokott lovagdát a budai udvari istálló épületben restaurálják. Öt ugrató akadály készült el a királyné akaratára, a ki tudvalevőleg merész lovas.

— Kossuth Lajos nagy hazánkfiát a b.-gyulai kör is tiszteletbeli tagjául választotta, miről őt legközelebb értesitendik.

— Halálozás. Tóth Lajos m.-túri fiatal ügyvéd a napokban elhunyt. Élete legszebb korában volt, a városban és környéken általánosan ismerték mint képzett, tanult embert — Béke legyen porain!

— A királyné ma 12 óra táján Festetics udvarhölgy kiséretében meglátogatta Carré sugáruti circusát. Az igazgató épen a próbákkal volt elfoglalva s a királyné mintegy másfél óráig nézte a mutatványokat, elővezettetve Carré szebb állatpéldányát is. A ritka vendég vagy néptömeget gyüjtött össze a cirkus környékére.

— Udvari bálok az idén Budán nem lesznek. Csak egy hölgy- és egy uri-cercle fog tartatni.

— Az ifjuság konstántinápolyi küldöttség ellen — mint levelezőnk lapunk más helyén közlött tudositásában is érinti, — Triesztben erős szláv irányu tüntetés volt. Mint távirati uton értesülünk, Corfuban még nagyobb mérvü demonstrátió készül a görögök részéről, minélfogva az ifjuság megváltoztatta azon szándékát, hogy Curfuban kiszálljon.

— Hadi készületek. A m. k. vasuti főfelügyelőség egy rendeletett bocsájtott ki az összes magyar vasutak igazgatóságaihoz, melyben azokat utasitja, hogy mozgósitás esetén külön rendeletre ne várjanak, hanem a mint a mozgósitás a politikai hatóságok által kihirdettetik ezt legfelsőbb helyről kiadott parancsnak tekintsék.

— Tájékozásul. Tisztelettel figyelmeztetem a t. adakozó kezönséget, miszerint a 60-as bizottsághoz — a török sebesültek felsegélésére — beküldött összegek részletes kimutatása 6 fővárosi lapban lesz nyugtatványozva, és pedig a 2 és 7 végszámmal biró gyüjtő iveken begyült összeget a „Pesti Napló", az 1 és 6 végszámut a „Hon", az 5 és 0 végszámut a „Nemzeti hirlap", a 3 és 8 végszámot az „Egyetértés", a 4 és 9 számut a „Budapesti Napilap" s végre a szám nélküli iveken begyült össszeg nyugtázását a „Keletnépe" tekintetes szerkesztőségei voltak szivesek elválalni. Budapest, 1877. jan. 5. Orbók Mór, a 60-as, bizotts. id. elnöke.

— Dömtör János meghalt. A főváros széles körét felrázó hir terjedt ma el Budapesten. A reggeli órákban azon megdöbbentő hirt vettük, hogy Dömötör János, pestmegyei tanfelügyelője s a Kisfaludy-társaság tagja, saját kezeivel vetett véget életének. — Ismervén Dömötör János komoly, higgadt, szenvedélytelen természetét, hihetetlennek látszott az előttünk. Siettünk meggyőződést szerezni és valónak kellett látnunk a hihetetlent. — Dömötör a szoba falának egyik szögén fölakasztva találtatott. Azon a szögön, melyre a boldogtalan ember fölakasztotta magát, rendesen Heyne Henrik életnagyságu arczképe függött. — Most ez arczkép a szoba egyik szögletébe volt téve.

Mint a haláláról vett értesités mondja, Dömötör hypochondriában szenvedett. — Volt egy kis torokbaja (idült hörg hurut) melyet azonban orvosa dr. Bruck Lipót annyira kigyógyitott, hogy az utóbbi napok már a bajnak utolsó tünetei is eltüntek: ő azonban nem hitt javulásában. Több izben panaszkodott, hogy életének czélja nincs, mert szigoru lelkiismerete nem engedi, hogy betegségében családot alapitson, s e gondolat lelki gyötrelmei nem egyszer buskomorrá tették. De külsőleg sohasem árulta el ezt, s nem vált terhére barátai-

nak, sőt élczes kedélyét sohasem veszté el. Ezért vették volt tréfának azok, a kik előtt némelykor fölemlité, hogy saját kezeivel fog véget vetni életének.

Dömötör ma reggel Kecskemétre kszült utazni a közigazg. bizottság ülésére. Reggel azonban az inas azzal a hirrel költi föl Nagy Miklóst, kivel közös lakást tartottak, hogy Dömötör nem utazott el, sőt szobájának ajtaja kulcscsal van bezárva. Ez sohasem történvén, aggodalmat szült. Nagy Miklós s az inas zörgetni kezdték a bezárt ajtót, de a szobából a nagy zajra semmi válasz nem jött. Föl akarták törni az ajtót, hanem az ellent állt e törekvésnek. Ekkor lakatost hivattak, a ki fölnyitotta ezt.

S az ifju férfiut ott találták fölakasztva.

Az orvos konstatálta, hogy a hulla már mintegy 7 óra óta van ily állapotban, az öngyilkosság tehát nyilván 11 és 12 óra között történhetett, a mint a szerencsétlen a vacsoráról hozzájött.

Dömötör Duna.-Szt.-Gyöngyön született 1843-ban. Nagy-Körösön Arany János legkedveltebb tanitványai közé tartozott. Ujabb időben kevesen irnak oly valódi népies zamattal, mint a minők voltak Falusi János levelei a „Képes Néplap“-ban. Dömötör ezen dolgozata, kétségkivül legbecsesebb irodalmi hagyatéka. Azonban az irodalm más ágaival is foglalkozott. Mint a pesti theologia növendéke 1865-ben Greguss pályanyertes müve mellett ő kapta az első elismerést a Kisfaludi-társaságtól a balladáról irott szép tanulmányával, később mint a pesti gymnasium s theologia tanára bölcsészeti müveket s tanulmányokat irt, külföldi költeményeket forditott. A „Vasárnapi Ujság“-ban s társlapjaiban, melyek szerkesztőjével, Nagy Miklóssal évek hosszu során át testvéries benső barátságban élt, számos ismeretterjesztő, aesthetikai s irodalomtörténeti dolgozata jelent meg s 1872-ben egy ideig a „Korunk“ szerkesztője is volt. Ugyanazon évben Nagy László helyére tolna-baranyamegyei tanfelügyelőnek neveztetett ki s 1875-ben ugyanily minőségben jött át Pestmegyébe. A kormány, a tanitók s megye részéről általában osztatlan bizalomban s szeretetben részesült. E mellett rendkivüli pontos s nyugodt kedélyü ember volt, pénzügyei és hivatalos dolgai teljesen rendben voltak, veszélyes testi bajok nem háborgatták: társaságban rendesen vidám élénk kedélyü volt s munkakedve igen nagy volt. A Kisfaludy-*társaságban, melynek* 1875-ben lett *tagjává*, a „Vasárnapi ujság“ szerkesztőségében s a tanfelügyelői irodában fáradhatlan munkásságot fejtett ki s mindenütt valódi szeretettel ölelte fel tárgyát. Ily körülmények között természetesen senki sem gondolhatott e rémitő esetre, habár néha-néha buskomorság látszott rajta. Az utóbbi időben beteges volt, de nem sulyosan; azonban hypochondriája gyógyithatatlan szinben tüntette föl baját s ez is siettethette elhatározását.

A holttest, orvosi s rendőri szemle után a Rókuskórházba szállittatott s innen lesz temetése is. Legyen áldott a derék férfiu emlékezete!

— Hideg időjárás. Még mi e miatt épen nem panaszkodhatunk, addig mint Gyöngyösről irják, ezen városban az elmult napokban oly dermesztő hideg időjárás volt, hogy annak egy pár napon át mindég egy-egy emberélet esett áldozatul.

— Vasuti tanfolyam. Amint tudomásunkra jött a beiratások ezen szakiskolába f. hó 15-én bezáratnak és miután a vezetéssel megbizott igazgatóságnak sikerült Schuller Antal magy. kir. államvasuti felügyelőt az általános rész és a közlekedési szaktanárává megnyerni, megelégedéssel constatáljuk, hogy ezen két tárgy egy elismert szakférfiu kezebe jutott, ki különösen mint müszaki és egyuttal üzlet ember a közlekedési szak müszaki részét leszen képes azon emelkedett *álláspontra juttatni, melyen ezt látni, már rég óhajtot*tuk volna.

— A kecskeméti reform. egyháztanács, az Ihász Dániel által a főiskolai muzeum részére ajándékozott gipsz-öntvényt, mely Kossuth Lajost, Rákóczit és Tökölit ábrázolja, mint Magyarországon unikumot, lefényképezteti s elárusittatja, az ebből befolyt jövedelmet pedig a fizikai muzeum javára forditja.

— Eh! az más! Az egyszeri ember lelkendezve szalad a biróhoz, csak hogy el nem fulva sietésében. „Baj van biró uram; nagy baj van!“ kiált, hogy megtalálta a talu fejét az udvaron. „Hát mi baj van?“ — kérdi az phlegmával, a mint illet hozzá. „Hát a Riska tehén felbökte a biró uram tehenét!“ mondja a szegény ördög szédülve. — „Dejh! sz mégis fizeti azt kend,“ — feleli a szentenciát a biró. „Az az hogy – igazitja magát helyre a panaszos — azt akartam mondani, hogy a biró uram riska tehene bökte fel az enyémet!“ — Erre a biró pöffentett egyet és más logikával válaszolt: „Az már más.“ — A „Hon“-ban ma egy ujon indult szépirodalmi lapról ezt olvassuk: „E szám (a melyről szó van) igen ügyesen van összeállitva. Kár, hogy ezen ügyesen összeállitott szöveg daczára is szükségesnek látja a szerkesztő a tömérdek mellékletet s a könyvvásárt. Ideje volna már a visszaélések ellen is fellépni s a női közönséget józanabb izlésre s gondolkozásra szoktatni.“ A „Hon“ homlokzatán pedig az előfizetési felhivás mellett mint szinte látjuk, ezek vagynak olvashatóban: „Előfizetőinket abban a kedvezményben részesitjük, hogy Jókai Mór „Forradalom alatt irt müvei“ czimü diszkötési kötetet, melynek bolti ára 5 frt, megrendelésre 2 forintért megküldjük.“ — Hja! az más. Persze ama szépirodalmi lapnál „az ügyesen összeállitott szöveg daczára“ könyvvásárt csinálni — kár. Hanem a „Hon“, az — még egyszer — más.

— Távirás utján előállitott fényképek. Hogy korunk ezen legujabb találmánya hazánkban is meghonosuljon, Máday János kaposvári gymnaziumi tanár e napokban ajánlatot nyujtott be a kormánynál, melyben késznek nyilatkozik rövid idő alatt az országban létező összes távirda állomásokat fényképek felvehetésére is berendezni.

— Uj szédelgés-nem. Sőt nyilván csalásnak is beillik. A „V. K.“ irja, hogy H.-M.-Vásárhelyen minap rendkivül sok olajnyomatu képet árvereztek el a zálogházban. A dolognak egy kis históriája van, a menyiben nehány fiatal ur ily képeket havi részletfizetésre rendelt meg s alig hogy azok megérkeztek, betették a zalogházba, fölvevén reá 15—20 frtot, aztán a kiváltásról többé nem gondoskodván; ez esetben a megrendelő fizetett 5 frtot mint egy havi illetményt, s kapott a zálogházban 15—20 frtot, a mikor tiszta 2—300%-je van pénze mellet, a mennyiben a jóhiszemű képtulajdonos az illetők vagyontalansága folytán kereseti követelését ellene többé nem érvényesitheti.

— Szivtelen anyák. Szomoru társadalmi félszeg viszonyainknak két példája is történt a lefolyt napokban Budapesten. Tegnap ugyanis egy ház kapuja alatt alig 4—5 hónapos, kék csikos vánkosba pólyázott gyermeket találtak a Szondy-utcza egyik házának kapuja alatt. Tegnapelőtt pedig egy másik ház udvarában egy ujszülött leánygyermeket találtak. Mindkét leleneczet ápolás végett kórházba szállitották. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy a leánygyermek anyja egy cseléd, ki az elkövetett büntett után megszökött. Az is kiderült, hogy a szivtelen anya a gyermeket a kerítésen keresztül vetette az udvarba, s csak a szerencsés véletlennek tulajdonitható, hogy a csecsemő életben maradt.

— Szerencsétlenség a Duna jégén. Dömsödről irják a „B. Napilap“-nak, hogy ott uj év napja estéjén oly szerencsétlenség történt, mely az egész községet izgatottságba hozta. A Csepelszigeten fekvő Makád községből ugyanis emlitett nap reggelén egy öreg asszony, két házas fiával és eladó leányával háztüz-nézni mentek Dömsödre, a kis dunaág befagyott vizén jutva a tulsó partra. Estefelé azonban meglágyult az idő, ugy hogy a makádi parton törékeny lett a jég. A kis társaság közül, mely este visszatért Makádra, csak a leány jutott szerencsésen a tulsó partra. Az öreg asszony és fiai ellenben — kik anyjukat karonfogva vezették a jégen — közel a parthoz beszakadtak s jég alá kerültek. Mindhárman ott vesztek a Dunában. Az öreg asszony fiai házasok és családapák voltak. Két özvegy és hat árva sirajta a szerencsétlenül jártakat.

— Bormérő képviselő. Miklós Gyula orsz. képviselő és földbirtokos engedélyt kapott, hogy saját termésü borsódm. álácskai borait ujvilaguteza 1. sz. a. palaczkokban árulhassa. Ötven forintot fizetett az engedélyért

— Ritka lövés. Kalmucki Eugén lovag, bukovinai nagybirtokos, a „J. Z.“ hasábjain állitja, hogy november hó 24-én vizslájával a mezőre kimenvén ott nyul nyomokra talált. — Követvén e nyomokat Dzurdkuwanka pataknál 7 tőke ruczát pillantott meg. Fegyverét reájok irányozta s lőtt s az egyik rucza fejét azonnal a vizbe hajtotta. Vizslája, melyet a rucza után küldött, a rucza helyett, egy nagy nyulat rakott le a lábaihoz. A A helyszinére sietett a rucza végett s az eb a ruczán kivül, még egy fogolymadarat is hozott elő. Pontos utánjárás után meggyőződött, hogy egy lövéssel három különböző vadat teritett le.

— Mai számunkhoz mellékelve veszik tisztelt vidéki előfizetőink Frommer A. Herman magkereskedésének képes és magyarázó főárjegyzékét, mit kiváló figyelmébe ajánlunk olvasóinknak.

Rövid hirek. Schraub Lajos pécsi kir. járásbirósági végrehajtó, ki jó anyagi és családi viszonyok között élt, főbelötte magát. Elhatározása okát még gyanitani se tudják. — Tegnap délben a Dunába egy fiatal ember ugrott, azonban hidegnek találva a vizet, a más világ helyett szépen visszauszott a partra. — Wiellenbacher bécsi hóhér becsületsertési pert indit Piperger prágai hóhér ellen, a ki azt állitotta, hogy amaz ügyetlenül végzi ki az embereket. — New-York városa négy millió osztrigát fogyaszt naponként.

Carneval. Tegnapelőtt és tegnap két álarczos bál folyt le a vigadó termeiben, melyek közül az első bevezette, a második bemutatta Carneval urfit. Vagy megforditva. Mindkettőnek nagy közönsége és szép sikere volt. — A jogász-bálra, mely f. hó 10-én tartatik a fővárosi vigadó termeiben, az előkészületek nagyban folynak; s ha a közönség érdeklődését egy bál iránt, annak sikere mérveül tekinthetni, akkor a jogászbál a farsang legfényesebb és leglátogatottabb tánczvigalma lesz. — Jegyek válthatók d. e. 9—10-ig és d. u. 3—5-ig a nemzeti szállodában I. em. 18. sz. a. — Az orvosok báljára is a meghivók már szétküldettek. A kik véletlenül nem kaptak volna, s erre igényt tartanak, jelentkezzenek a bálbizottság irodájában (hatvani utcza orvosi egyetem). A technicusbálról hasonlót jelenthetünk. E bál irodája a műegyetem épületében (nyul-utcza 5. sz.) alatt van, s a meghivókra igényt tartók ide forduljanak.

— Az országos nő-iparegylet tegnapi jótékonyczélu álarczos bálja nem közelitette meg népesség tekintetében a mult évit, mindaz által anyagi tekintetben eléggé sikerült. Ki kell emelnünk a derék, fáradhatlan buzgalmu elnöknőt Kühnelné asszonyt, ki a bál sikerülésén, sem a készülődéskor sem a bál folyamán nem szünt meg fáradozni, továbbá a György Aladárné, Halászné, Törökné, Miskolczyné, Dézsiné, Simigné és Zirzen Janka urhölgyekből álló választmányt. — A bált az álarczos jelzet, különben nem igen illette meg, mert álarczosok vajmi kevesen voltak, és a kik voltak azok ugyan nem szikráztak az élczektől. — Annál gazdagabb volt a jelmezben résztvevő szépek száma, kik között sok más közt ott láttuk. Halász Dezsőnét mint elszászi nőt, Tichy Flórát mint porleányt, Kutassy Ilkát mint magyar virágárus-leányt. Sántánét mint franczia pórleányt, Lánczy Ilkát mint franczia pinczérnőt, Turcsányi Irént, mint Tiorettá-t, Békessy Luizát mint czigánynőt, Békessy Irmát, mint franczia szobaleányt, Kéler Ilkát mint Carmen-t, Kéler Saroltát, mint paraszt lányt, Sziklay Nathaliát, mint franczia felszolgálónőt, Szerafin Etelkát, mint paraszt lányt, Lehman Antóniát rococoba, Gellen Kornélt, Merényi Saroltát, a két Szende testvért, Kalmár Rózát, Pap Silviát sat. sat. és még sok másokat, kik mindannyian diszessé tették a bált. Mint legtöbbet árulókat Turcsányi és Békessy k. a.-kat emeljük ki. Dicsérendő, hogy a szép árulónők megmutatták, hogy solid kinálással is oly jó vásárt csaphatni, mit különben. (K.)

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban vigjátékot adtak ma, és pedig eredetit, mihez vajmi gyér szerencsénk szokott lenni. A „A házasitók“ került szinre. Közönség csekély számmal volt, de a kik ott voltak, jól szórakoztak a — játékon. Nem a darab vitte oda azokat sem. A féltékeny doktor szerepében Ujházi körül forgott az előadás főérdeke, kár azonban, hogy Ujházi — mi neki gyakori hibája — ma is olyan tulságokba esett hálás szerepe egyes részeiben, a mi nem igen felel meg a „Házasitók“ bár nem tulfinom szellemének, de még kevésbé a nemzeti szinházi közönség nagyobb része izlésének. Finon volt Prielle Cornélia játéka, mint mindig s tetszett Molnárné mint rendesen. Náday, Felekyné és Halmi arattak velök együtt tapsot.

— A „budapesti dalkör“ f. évi február hó 5-én a vigadóban jelmezes farsangi dalestélyt tartand. — A műsort kiválóan Genée Richárd és Haydn humorisztikus darabjai fogják képezni, a mi elég biztositék egy változatosság és élvezetben gazdag estélyre. — A részletes programm annak idején közzététetni fog.

— A nemzeti szinházban a „M. H.“ hire szerint mielőbb szinrekerül a „Varázsfuvola“ opera uj diszitésekkel és uj betanulással. — Az „Arany kereszt“ uj opera 13-án kerül szinre. E szerint pénteken és szombaton uj darabok lesznek szinen.

Népnevelés.

— Uj tanitó-nő képző intézetek. A tanitójelöltek száma a jelen tanévben is nagy mérvben szaporodott, ugy hogy a már fennálló 5 állami tanitóképzőintézet azokat egyátalán nem képes befogadni. A közoktatásügyi minisztériumban ennélfogva nehány uj intézet felállitását tervelik. Egy ezek közül mindenesetre a felvidékre jutna: Kassára vagy Máramarosszigetre, a másiknak Marosvásárhelyt, vagy Aradon lenne helye. Magától érthető, hogy ezek még csak tervelések.

— A paedagogiai társaság alakuló ülését tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg a néptanitók pesti egyesületének helyiségében s számos ismert nevü tanférfiu jelenlétében. Elnök P. Szathmáry Károly volt. Az alapszabálytervezet megvitatása volt a gyülés főfeladata. Ezen tervezet szerint a társaság a természettudományi társulat mintájára szervezkedik; czélja a neveléstudományt előadások s irodalmi eszközök segélyével népszerüsiteni, a nemzeti nevelés fejlődését előmozditani, pályakérdéseket kitüzni s paedagogiai könyvkiadóvállalatot léptetni életbe. A társaság szervezetében kiemelendő, hogy a tisztviselőkön kivül 30 helybel. választmányi tagot választ, a jelesebb vidéki szakférfiakat választmányi tag czimmel s joggal tiszteli meg. A tisztviselők s válaszmány 3 évre választatnak, az utóbbiak közül azonban ⅓-ad évről-évre ujból választatik, A társaság kezdetben csak évkönyvvet ad ki, de ha tagjainak száma az 504-at meghaladja a könyvkiadó-vállalatot is meginditja később megállapitandó föltételek mellet. A vita folyamában fölmerült azon demokratikus s nyugaton már meghonosodott eszme, hogy állandó elnök ne választassék, hanem a fizetéses titkár vezesse az ügyeket s az elnöki czimmel kitüntetett szakférfiak közül egy-egy a megjelentek legidősbike, legyen az ülés elölülője. A többség azonban a nálunk még szokatlan, habár nézetünk szerint is czélszerübb módot nem fogadta el s egy elnök s két alelnök választásában egyezett meg. A tagsági dij 3 frt, a tag lehet nemi különbség nélkül bármely tanférfiu vagy tanügybarát. Az alapszabályok fölterjesztésével P. Szathmáry Károly elnök és Gynlay Béla jegyző bizattak meg, meghatatmaztatván, hogy addig is aláirásokat gyüjtsenek s az alapszabályok megerősitése után a társaság végleges alakulása végett a közgyülést lapok utján egybehivják. A társaság iránt már a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozik a szakférfiak között, ugy, hogy reményleni lehet, miszerint a könyvkiadó-vállalat már a jövő évben vagy talán még ez év végén megindulhat.

— A budapesti honvéd egylet választmányának Schneider Antal elnöklete alatti mult ülésen felolvastatott a Viddinből mult évi december havában kelt s a török hadseregben szolgáló magyar és osztr. orvosok által az ezen egylet választmánya utján tépésben és sebkötegekben történt adományok küldőihez intézett köszönő levél, mely el fog tétetni. Elhatározták kijelenteni azok számára, a kik czimezéseik szerint tévedésben vannak, hogy a honvédegyletek országos választmánya, s a budapesti honvédegylet választmánya között mi lényeges különbség létezik. — 3-szor megválasztattak az egylet részéről a honvédegyletek országos választmányának üléseibe küldendő képviselők. Ülés végével a választmány az egyetemi ifjuság részéről konstantinnápolyba utazó küldöttség bucsu estélyére ment.

— A pest terézvárosi IV. sz. iskolaszék előterjesztéséhez képest a tanács megengedte, hogy a tanulók a nem szerinti elválasztás helyett osztályok szerint választassanak el oly módon, hogy a vegyes I. osztály egy tanitó által egy teremben, a vegyes II. és III. osztály szintén egy tanitó által egy tanteremben olykép tanittassék, hogy az egyes osztályokban a fiuk a leányoktól elkülönitve helyezendők el.

— Az orsz. középt. tanáregylet f. hó 9-én, kedden d. u. 4 és fél órakor a „Felsőbb leányiskolában választmányi, 5 órakor pedig összes ülést tart. melyen a „Rendtartás“ tárgyalását folytatja.

— A főv. ismétlő iskoláknál tapasztalt hiányok orvoslása iránt adandó javaslat elkészitése czéljából Békey Imre tanácsnok elnöklete mellet Bója Gergely kir. tanfelügyelő Gruber Tivadar belv. iskolaszéki elnök, Iványi Mihály tabáni iskola széki elnök, Körösy József és Nagy István iskolaszéki tagok, Zichy Antal, dr. Ballagi, dr. Say Mór, Mészner József és Horváth Ignácz mint a főv. köz oktatási bizottság tagjai, Bachmayer György, Zettner Ede és Radocsay Ferencz kerületi elöljárók, Stojanovits István polg. iskolai igazgató, Vajdafy Gusztáv el. népiskolai igazgató tanitó és Hetzer József osztály tanitók kéretnek föl, — az országos magyar iparegyesület, valamint a budapesti keresk. és iparkamara pedig szintén felkéretett, hogy körükből a meginditandó tanácskozásokhoz két-két képviselőt küldjenek ki.

Egyletek, társulatok.

— Damjanicsné ünnepe. A magy. gazdaasszony egylet tegnap kegyeletes ünnepet ült. Leleplezték igen nagy számmal egybe sereglett diszes közönség jelenlétében az egylet elnöknőjének az országos tiszteletben részesülő Damjanics Jánosné arczképét az egylet által alapitott és fenntartott árvaleányintézetében. Jelen voltak a főváros képviseletében Ráth főpolgármester, Gerlóczy és Kada alpolgármesterek, valamint a Belváros, a VI. és VII. kerületek elöljárói, továbbá gr. Szapáry pestmegyei főispán, számos országgy. képviselő, a budapesti nőegyletek elnöknői; Tisza Kálmánné, Veres Beniczky Hermine, Várady Gáborné, Bischitz Dávidné, Kármán Lajosné, Kralovánszkyné; nem különben a gazdaasszonyegylet választmánya teljes számmal és nagyszámu női és férfi közönség. Az ünnepély a nagy teremben, hová az elnöknő a választmány kiséretében a jelen voltak lelkes éljenzései által üdvözölve belépett, az intézeti árvák üdvözlő dalával vette kezdetét. Ezátán Klempa Simon terézv. prépost plébános lépett az emelvényre s beszédében az árvaházak fontosságát és a jótékonyság nemesitő hatását szépen. Ezután Török Pál ref. superintendens szónokolt. Különösen kiemelte Damjanicsnénak nagy buzgóságát és érdemeit. Ez után Ráth Károly főpolgármester foglalta el a szónoki széket és a főváros nevében üdvözölte a tábornok özvegyét. Boldognak érzi magát — mondá — hogy néki jutott a szerencse a főváros részéről a nagy tiszteletben részesülő egyletet és annak elnöknőjét hódolatteljesen üdvözölni. Hosszas éljenzés követte a szép beszédet. Erre Sztupa György az egylet jegyzője felolvasott egy emlékiratot, mely az árvaház történetét és statisticai adatait tartalmazza. Ezután Telekyné szavalta Erdélyi Béla Damjanicsnéhoz intézett költeményét gyönyörüen és rendkivüli hatással. E szavalat közben Kármánné alelnöknő a képet leleplezte s a sikerült arczkép, mondhatni villanyos hatást gyakorolt. A szavallat után Felekynének az egylet választmánya nevében Kármánné gyönyörü bokrétát nyutott át s Damjanichné az emelvényről lelépő müvésznővel kezet szoritva, őt elérzékenyülten megcsókolá. Most Ujházi Ede a szintén jelen volt Tóth Kálmán költeményét szavalta, melyet lapunk tárczájában multkor közöltünk. Ezt Bója Gergely tanfelügyelő rövid beszéde követte. Végül az intézeti árvák bucsudalt énekelvén, a kegyeletes ünnepély véget ért. A közönség nagy része még sokáig az épületben maradt és előbb nagyobb csoportokban szemlélték a Vastag György által festett arczképet, a melyet nem győztek eléggé csodálni és magasztalni és azután számosan nézték meg az intézet tan- és lakhelyiségeit és a rend s nagy tisztaság felett mindenki lelki gyönyört élvezett.

— Az athletika-klub f. január 21-én d. e. 10 órakor rendkivüli közgyülést tart; tárgyai lesznek: az 1877. évi költségvetés megáliapitása, a számvizsgáló bizottság jelentése a klub 2 évi számadásairól és a választmányba póttagok választása.

— A magyar tisztviselők országos egyesülete mult választmányi ülésének első tárgya volt: a jelentés a tisztviselők árvái számára rendezett sorsjáték eredményéről. A sorsolás tiszta jövedelme meghaladja a 10 ezer forintot. Danielik azonnal átadott az elnöknek három, összesen 9800 frtról szóló takarékpénztári könyvecskét, a mely előlegesen Pauler elnöknél lesznek letéteményezve. Február végén történhetik meg a végelszámolás. Választatott egy bizottmány a számadások átvizsgálására, s kiküldetett egy bizottmány, hogy az az árva-alapot alkalmas módon gyarapitsa és kezelje. Ezután dr. Reizmann inditványára a sorsjegybizottmánynak és elnökének a kifejtett buzgóságért és a szép eredményért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztak. — Vepélyi inditványt tesz az iránt, hogy a Novelly által már régebben benyujtott tisztviselő-kórházi tervezet tárgyaltassék. Napirendre fog tüzetni a jövő ülésre. Végül a lefolyt évi számadások helyeseltettek, és a közgyülésnek be fognak mutattatni. — Jelentést tett azon küldöttség is, a mely Szlávy tiszteletbeli elnöknél uj évkor tisztelgett. Szlávy köszonetét fejezte ki az egyesületnek.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság Kada alpolgármester elnöklete alatt ma heti ülést tartott, melyen három kisebb jelentőségü ügy intéztetett el.

— A fővárosi közigazgatási bizottság ma havi gyülést tartott Ráth Károly főpolgármester elnöklete alatt. Elnök a gyülést megnyitván, jelenti, hogy mennyiben a tárgysorozat ma ki nem merittethetnék, a tárgyalás holnap folytattatni fog, továbbá, hogy Kammermayer polgármester, betegsége folytán, a gyülésen részt nem vehet, és hogy a csekélyebb fontosságu tárgyak általa elnökileg intéztettek el. Ezután a főjegyző a közigazgatási bizottság eddigi müködéséről szóló s a kormányhoz felterjesztendő kimutatást olvassa fel. Utána Szitányi szólal fel a jelentés némely helytelen kifejezése ellen; mig a főügyész ezekkel szemben saját nézeteit fejtegeti.

Ezután felolvastattak a szakminiszterekhez köldendő jelentések mellékletei. A pénzügyminisztert illető jelentéshez megjegyzi Busbach, hogy jó lenne kiemelni, mennyi adóvégrehajtás volt. Ráth elnök azt véli, tisztába kellene jönni azzal, hogy mint kellene az adókezelést ellenőrizni. Erre vonatkozólag határoztatott, hogy ezt a polgármesteri jelentés kapcsában fogják tárgyalni. Továbbá Hegedüs adófelügyelő felemliti, hogy igen sok adó hajtatott be kényszer eszközökkel. — A tanács felkéretik, mi oka annak, hogy az adószámvevőség nagy hátralékban van. A kir. adóhivatal kimutatása szerint az egyenes adóból deczemberben befolyt 343087 frt, a mult év megfelelő hónapjában 263,833 frt. Befolyt egésu évben 8.081,1295, 1875-ben: 7,349,983. Fényüzési adóból 1876. deczemberben 6331 frt, (1875. decz. 6297 frt) Egész évben befolyt 64908 frt, (1875-ben 18297 frt.) Szállitási adóból befolyt deczemberben 204.484, (1875. decz. 183798 frt.) Egész évben 2.181123 frt, (1875-ben 801630 frt), összesen mindennemü adóból befolyt 1876. deczemberben 553903 frt, 1875. decz. 453.929 frt, 1876-ban befolyt összesen ezek szerint 10.327,327 frt, mig 1875-ben csak 8.161911 frt. A bizottság holnap folytatólagos ülést tart.

— Belügyminiszteri rendelet értelmében az uj halottkémi szabályzat január 1-jén lépett életbe; a rendelet végpontja szerint a hatóság felterjesztést intéz a miniszterhez, hogy hány halottkém van a fővárosban alkalmazva. Van pedig ilyen 14, minden kerületben egy, csak a VI. VII. és VIII. kerületekben kettő-kettő

TÁVIRATOK.

Bécs, jan. 8. A „Pol. Corr.“ ma délelőtti 10 óráról ezeket jelenti Konstantinápolyból: A kilátások kedvezőbb fordulatra nem javultak, a porta állhatatosan megtagad mindent, még egy nemzetközi bizottság felállitását, valamint a módozatot is a kormányzók kinevezését illetőleg Boszniába, Herczegovinába és Bulgáriába. Miután azon követelés, hogy a török csapatok a nevezett tartományok főhelyeiről megerősitett helyekbe vonassanak, elejtetett; kijelentette Ignatieff, hogy lehetetlenség további uj engedményeket tenni. Salisbury tüntetőleg egy Lloyd-gőzöst bérelt Aquilában; a portán tegnap azon jelszó adatott ki, hogy még azon esetben is, ha a török kormány a konferenczia követelésébe beleegyeznék, a muzulman nemzet ebben megfogja akadályozni.

Newyork, jan. 8. (Az „Egyetértés“ távirata.) Mexikóból érkezett hirek szerint még öt állam csatlakozott Porfirio Diazhoz. Iglesiastól több ezred elszakadt. Mendez, ki Diaz távollétében az elnök teendőit vezeti, uj elnökválasztást irt ki jan. 28-kára az általános választás alapján, mely alkalommal Iglesiast, Mefiát és Lerdo de Tejadát kizárta a megválaszthatás alól.

London, jan. 8. A „Standard“ szerint Lennoz ezredes neveztetik ki állandó katonai attachévá a török főhadiszálláson.

Prága, jan. 8. A birodalmi képviselőválasztások a cseh kerületekben február 9. és 15-dikére vannak kitüzve.

Konstantinápoly, jan. 8. A konferenczia mai ülésen Corti az olasz képviselő megczáfolta a legutolsó ülésben Savfet pasa által kifejtett érveket; Salisbury pártolta Cortit, a törökök mindazonáltal nem mondtak le bizonyos már megjelent pontok elvetéséről, azonban résztvettek a garanczia kérdésnek tárgyalásában, nevezetesen a bizottság szervezését illetőleg; a tanácskozás folytatását szerdára halasztották. Általános vélemény, hogy a konferenczia még csak nehány ülést fog tartani. A „Havas“ valótlannak jelenti, hogy a konferencziában egy uj német képviselő fogna résztvenni. A legközelebb ideérkezett német diplomata, Busch, a holnap elutazandó német követségi titkár helyébe lép, és a követnek netáni elutazása esetében ő lenne az ügyviselő.

Bécs, január 5. Magyar földteherm. kötvény 73.60 Salgó-Tarján 72.—. Magyar hitel 108.50 Magyar záloglevél 85.70. Erdélyi 70.50 Magyar keleti vasut 40.—. Magyar sorsjegy 72.—. Magyar földhitel 20.50 Magyar vasuti kölcsön 98.—. Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank 20.—. Alföld 93.—. Magyar északkeleti vasut 85.75 Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 57.— Tiszai vasut 153.— Municipalis bank —.—.

Bécs, január 5. Hitelrészv. 140.70. Galicziai 204.— Államvasut 250.50. Rente 61.30 — 1860-as 111.—.— 1864-es 132.— Ezüst 114.75—. London 125.30. — Uniobank —.—. Átalános épitőbank —.—. Angol-osztrák 74.75. Lombard 77·50. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 160.50. Napoleond'or 100.1— — Arany 5.97. Frankfurt 61.05. — Porosz pénzutalvány 61.70. Török sorsjegy 17.50. Angol épitőbank —.—.

Éjjeli pósta.

A keleti kérdésnek egyik nem épen lényegtelen moztanatjának tartják Odián effendi küldetését. Odian effendi állitólag kölcsönszerzés végett ment volna Londonba; sokan azonban odamagyarázzák a dolgot, hogy a küldetés czélja nem annyira kölcsönszerzés, mint inkább az volna, kipuhatolni, vajjon Oroszszággal való szakitás esetében minő hangulatra számolhat Törökország Angliában, vagyis hogy Anglia le van e kötelezve Oroszországnak, vagy pedig szakitás esetében szabadon védelmezheti a Keleten saját érdekeit. Odián effendi beszélt Derby Károlylyal, az angol külügyminiszterrel, és pedig, mint a „Köln Zeit.“ értesül, jó eredménynyel; miből azt következtetik, hogy a porta ellenállási politikája erősbödni fog.

A török-román viszonyok röviden a következőkben foglalhatók össze:

Nem valami régen, a porta egy követ által ajánlotta Romániának, hogy az ismeretes román emlékiratnak minden pontját — kettő kivételével — teljesiteni fogja, ha háboru esetében Románia Törökország mellé áll. Románia visszautasitotta az ajánlatot s azóta mindinkább közeledett Oroszországhoz, minélfogva nem lehet csodálkozni azon, hogy Románia függőségi viszonya a török alkotmányban kifejezést nyert.

Most, hogy Románia és Törökország közt az alkotmány három pontja miatt feszült viszony jött létre, e miatt ugy a senatusban, mint a kamarában az ellenzék kemény szemrehányásokkal illeti a kormányt, mint a melynek élhetetlensége okozta az egész kellemetlen helyzetet, melybe most Románia jutott. Romániának — mondja az ellenzék — tudomásul sem kellett volna venni a török alkotmány rája vonatkozó pontjait. Az uj „Presse“ is megjegyzi, hogy a porta kérdőrevonása az alkotmány ama bizonyos pontjai miatt szörnyü politikai baklövés volt.

A pápa közelebb uj bibornokokat fog kinevezni. A kinevezendők legtöbbje olasz, mig külföldiek csak hárman lesznek: egy franczia, egy spanyol és egy osztrák, ugy vélik, hogy a salzburgi érsek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabna és értéktőzsde. Budapest, jan. 8. Az enyhe időjárás miatt a malmok és üzérek tartózkodtak a vásárlástól, mivel bővebb hozatalra van kiálátás, az irány lanyha; a hivatalos árjegyzés buzában nem mutat árváltozást, de azért mégis csak 10 krral olcsóbban adható, rozs lanyha 10 krral olcsóbb 70—72 krg 9.80—9.90-ig kapható, a többi gabnafajok változatlanok maradtak. Az utolsó két ünnepnapon és ma a kinálat és vételkedv igen gyenge levén az összes buzaeladás alig 25000 mm-ra ment.

Határidőüzletnél az irány lanyha, az árak csökkentek buzánál 10, zabnál 5 és tengerinél 3 krral, a jegyzések következők: buza tavaszra 12.60—12.65; zab tavaszra 7.96—8.03; tengeri, bánsági május—juniusra 6.76—6.73. Tiszai 1200 mm. 78.₈ kgrs 13.57½, 2400 mm. 78.₅ kgrs 13.57½, 800 mm. 76 kgrs 13.05, finom pesti 1000 mm. 86.₅ kgr 12.67½, 300 mm. 77.₅ kgrs 23.85. 100 mm. 77.₈ kgr. 12.80, 500 mm. 74.₅ kgrs 12.50, mindez 3 havi időre: 5000 mm. tavaszra buza elkelt 12.65.

Értéktőzsde. A mai forgalomban üzérkedő papirok iránt igen tartózkodó volt a hangulat, befektetési értékek pedig tökéletesen elhanyagolva maradtak. Helyi értékekből egyes malmok és bizt, tár. részvényei szilárdulva kerültek a piaczra.

Előtőzsde. Oszt. hitel részvények 140.10 magy. hitel részv. 108.75-el fordultak elő egyes jelentéklen kötések.

Délitőzsde. Osztr. hitel részvények 140.10 után 139.90-en, magy. hitel részvények pedig 108.50-en maradtak. Pannonia gőzm. részvényekben 890 és 900-al eszközöltek kötéseket. Victoria gőzmalom részv. 273-on, Erzsébet gőzmalom részv. 197-en voltak kereslettek. Alagut részvényeket 69-en vásároltak. Pesti biztositó részv. 43-on. Unio viszont biztositó részv. 75-ön. kerestettek. Váltók német helyekre és birodalmi markjegyek 61.40—61.50-ig keltek.

Bécsi gabnatőzsde. Buza tavaszra 12.67—12.71. Rozs tavaszra 10,20—10.40, magyar 10,30—10.65. Zab kereskedelmi 8.40—8.60, tavaszra 8.40—8.48. Tengeri (kész áru) 6.40—9.45, május—juniusra 6.80—6.90.

Bécsi értéktőzsde. Az előtőzsdén a hangalat meglehetős szilárd, a forgalom azonban igen korlátolva volt; osztrák hitel 104.80. angló 75, magyar hitel 109, 20 frankos arany 0.98½.

A liquidatio alatti „Budapesti népbank“ üzleti könyveinek és kezelésének szakértői megvizsgálására a budapesti váltótörvényszék ujabban Mandello Hugót és Wépely Ferencz könyvvezetőt a kisbirtokosok földhitel intézetéből nevezte ki, miután Bún József és Grötschl Imre urak itt már előbb ki voltak nevezve — leköszöntek. A részvényeseknek, kik időt, költséget nem kimélnek és már az 1000 frt biztositékot letették, nem nagy örömére szolgálhat, hogy a bevezető lépések is heteket sőt pár holnapot vesznek igénybe.

A pesti hazai első takarékpénztár 1876. deczember havi forgamának kimutatása. Bevétel: Betétek 2.186,401 frt 28 kr., különféle dijak 17,091 frt 1 kr., kölcsönök után fizetett kamatok 113,737 frt 87 kr.. visszafizetett értékpapirok el7legek 13,589 frt, visszafizetett váltók 1.276,356 frt 46 kr., visszafizetett kölcsönök ingatlanokra 134,579 frt 13 kr., vidéki váltók tőke és kamat számláján 2.820,052 frt 55 kr. kiboesátott pénztárjegyek 73,000 frt. betét folyó számlán 236.3000 frt, teréz- és józsef-ferenczvárosi fiókpénztáraktól átvett 631,000 frt idegen pénztárjegyek 812,727 frt 60 kr., saját értékpapiraink számlája 87,631 frt 10 kr., intézeti házak jövedelme 22,247 frt 78 kr., viszatéritett kezelési költség 80 frt 10 kr., 1876. évi nyeremény és veszteség számla 989 frt 38 kr., egyesületi nyugdij alapra befolyt 925 frt 50 kr., készlet 1876. november hó 30-án 690,061 frt 22 kr., összesen 9.126,735 frt 90 kr. Kiadás, Viszafizetett betétek 2.394,181 frt 18 kr, kifizetett folyó kamatok 25,836 frt 39 kr., előlegek értékpapirokra 12,760 frt, leszámitolt váltók 1.969.310 frt 95 kr., kölcsönök ingatlanokra 88.220 frt, vidéki váltók tőke és kamat számláján 3.065,557 frt 81 kr., beváltott pénztárjegyek s azok kamatai 39,260 frt 25 kr., fizetmények számlák 258,967 frt 80 kr., teréz és józsef-ferenczvárosi flókpénztárakhoz áttett 315,000 frt, idegen pénztárjegyek 400.000 forint, intézeti házakra tett kiadások 6,266 frt 29 kr., tisztviselők és szolgák fizetése 4.966 frt 90 kr., kezelési költségek és adó 12,326 frt 69 kr., kifizetett nyugdijilletékek 590 frt 84 kr.. perköltségekre adott előleg 200 frt, 1876. évi nyeremény és veszteség számla 83 frt 40 kr., 1876. évi jótékony adakozások számlája 146 frt 59 kr., viszatéritett kamat 2082 forint 54 kr., készpénz maradvány 1876. deczember 31-én 529,950 frt 27 kr., összesen 9.126.735 frt 90 kr. A terézvárosi fiókpénztárnál: Bevétel: Betétek 1,310620 frt 28 ké. Kiadás: visszafizetett betétek s azok folyó kamatai 937,257 frt 20 kr, beváltott pénztárjegyek s azok kamatai 607 frt 63 kr. A józsef-ferenczvárosi flókpénztárnál: Bevétel: Betétek: 371,930 frt 83 kr. Kiadás: visszafizetett betétek s azok folyó kamatai 392,869 frt 32 kr.

Budapesti szinlapok.

Kedden, 1877. január 9-én.

NEMZETI SZINHÁZ.		NÉP-SZINHÁZ.	
Norma.		**A kis menyeske.**	
Opera 2 felvonásban.		Operette 3 felvonásban.	
Személyek:		Személyek:	
Sever	Udvardi	VII. Rudolfo	Együd
Flavius	Szalai	Szankarlo	Kápolnai
Oreveso	Tallián	Montefiaszko	Váradi
Norma	Balázsné	Keztel	Solymosi
Adalgisa	Maleckyné	Graeziella	Vidmár E.
Clotilde	Balogh M.	Lukreczia	Darai K.
		Theobaldo	Horváth
Kezdete 7 órakor.		Kezdete 7 órakor.	

Vizállás és időjárás.

Budapesten január 8. 1.72 m. 0 fölött felhős.
Pozsonyban január 8 1.26 m. 0 ködös
M.-Szigeten január 8, 1.17 m. 0 fölött száraz.
Szatmáron január 8. 1.03 m. 0 fölött felhős.
Tokajban január 8. 4.60 m. 0. fölött ködös.
Szolnokon január 8. 5.73 m. 0 fölött derült.
Szegeden január 8 6.10 m. 0 fölött száraz.
Aradon január 7. 0.13 m. 0 alatt felhős.
N.-Becskerek, január 7. 0.60 m. 0 fölött felhős.
Bezdánnál január 5. 2.43 m. 0 fölött zaj.
Verbászon január 5. 1.72 m. 0 fölött száraz.
Eszéken január 4. 1.58 m. 0 fölött felhős.
Sziszeken január 3. 4.73 m. 0 fölött száraz.
Mitrviczon január 3. 5.43 m. 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

nak, söt élczes kedélyét sohasem veszté el. Ezért vették volt tréfának azok, a kik előtt némelykor fölemlité, hogy saját kezeivel fog véget vetni életének.

Dömötör ma reggel Kecskemétre készült utazni a közigazg. bizottság ülésére. Reggel azonban az inas azzal a hirrel költi föl Nagy Miklóst, kivel közös lakást tartottak, hogy Dömötör nem utazott el, söt szobájának ajtaja kulcscsal van bezárva. Ez sohasem történvén, aggodalmat szült. Nagy Miklós s az inas zörgetni kezdték a bezárt ajtót, de a szobából a nagy zajra semmi válasz nem jött. Föl akarták törni az ajtót, hanem az ellent állt e törekvésnek. Ekkor lakatost hivattak, a ki fölnyitotta ezt.

S az ifju férfiut ott találták fölakasztva.

Az orvos konstatálta, hogy a hulla már mintegy 7 óra óta van ily állapotban, az öngyilkosság tehát nyilván 11 és 12 óra között történhetett, a mint a szerencsétlen a vacsoráról hozzájött.

Dömötör Duna.-Szt.-Györgyön született 1843-ban. Nagy-Körösön Arany János legkedveltebb tanitványai közé tartozott. Ujabb időben kevesen irnak oly valódi népies zamattal, mint a minők voltak Falusi János levelei a „Képes Néplap"-ban. Dömötör ezen dolgozata, kétségkivül legbecsesebb irodalmi hagyatéka. Azonban az irodalm más ágaival is foglalkozott. Mint a pesti theologia növendéke 1865-ben Greguss pályanyertes müve mellett ő kapta az első elismerést a Kisfaludi-társaságtól a balladáról irott szép tanulmányával, később mint a pesti gymnasium s theologia tanára bölcsészeti müveket s tanulmányokat irt, külföldi költeményeket forditott. A „Vasárnapi Ujság"-ban s társlapjaiban, melyek szerkesztőjével, Nagy Miklóssal évek hosszu során át testvéries bensö barátságban élt, számos ismeretterjesztő, aesthetikai s irodalomtörténeti dolgozata jelent meg s 1872-ben egy ideig a „Korunk" szerkesztője is volt. Ugyanazon évben Nagy László helyére tolna-baranyamegyei tanfelügyelőnek neveztetett ki s 1875-ben ugyanily minőségben jött át Pestmegyébe. A kormány, a tanitók s megye részéről általában osztatlan bizalomban s szeretetben részesült. E mellett rendkivüli pontos s nyugodt kedélyü ember volt, pénzügyei és hivatalos dolgai teljesen rendben voltak, veszélyes testi bajok nem háborgatták: társaságban rendesen vidám élénk kedélyü volt s munkakedve igen nagy volt. A Kisfaludy-*társaságban, melynek* 1875-ben lett *tagjává*, a „Vasárnapi ujság" szerkesztőségében s a tanfelügyelői irodában fáradhatlan munkásságot fejtett ki s mindenütt valódi szeretettel ölelte fel tárgyát. Ily körülmények között természetesen senki sem gondolhatott e rémitő esetre, habár néha-néha buskomorság látszott rajta. Az utóbbi időben beteges volt, de nem sulyosan; azonban hypochondriája gyógyithatatlan szinben tüntette föl baját s ez is siettethette elhatározását.

A holttest, orvosi s rendőri szemle után a Rókuskórházba szállittatott s innen lesz temetése is. Legyen áldott a derék férfiu emlékezete!

— Hideg időjárás. Még mi e miatt épen nem panaszkodhatunk, addig mint Gyöngyösről irják, ezen városban az elmult napokban oly dermesztő hideg időjárás volt, hogy annak egy pár napon át mindég egy-egy emberélet esett áldozatul.

— Vasuti tanfolyam. Amint tudomásunkra jött a beiratások ezen szakiskolába f. hó 15-én bezáratnak és miután a vezetéssel megbizott igazgatóságnak sikerült Schuller Antal magy. kir. államvasuti felügyelőt az általános rész és a közlekedési szaktanárává megnyerni, megelégedéssel constatáljuk, hogy ezen két tárgy egy elismert szakférfiu kezebe jutott, ki különösen mint müszaki és egyuttal üzlet ember a közlekedési szak müszaki részét leszen képes azon emelkedett álláspontra juttatni, melyen ezt látni, már rég óhajtottuk volna.

— A kecskeméti reform. egyháztanács, az Ihász Dániel által a föiskolai muzeum részére ajándékozott gipsz-öntvényt, mely Kossuth Lajost, Rákóczit és Tökölit ábrázolja, mint Magyarországon unikumot, lefényképezteti s elárusittatja, az ebből befolyt jövedelmet pedig a fizikai muzeum javára forditja.

— Eh! az más! Az egyszeri ember lelkendezve szalad a biróhoz, csak hogy el nem fulva sietésében. „Baj van biró uram; nagy baj van!" kiált, hogy megtalálta a talu fejét az udvaron. „Hát mi baj van?" — kérdi az phlegmával, a mint illet hozzá. „Hát a Riska tehén felbökte a biró uram tehenét!" mondja a szegény ördög szédülve. — „Dejh! sz mégis fizeti azt kend," — feleli a szentenciát a biró. „Az az hogy — igazitja magát helyre a panaszos — azt akartam mondani, hogy a biró uram riska tehene bökte fel az enyémet!" — Erre a biró pöffentett egyet és más logikával válaszolt: „Az már más." — A „Hon"-ban ma egy ujon indult szépirodalmi lapról ezt olvassuk: „E szám (a melyről szó van) igen ügyesen van összeállitva. Kár, hogy ezen ügyesen összeállitott szöveg daczára is szükségesnek látja a szerkesztő a tömérdek mellékletet s a könyvvásárt. Ideje volna már a visszaélések ellen is fellépni s a női közönséget józanabb izlésre s gondolkozásra szoktatni." A „Hon" homlokzatán pedig az előfizetési felhivás mellett mint szinte látjuk, ezek vagynak olvashatóban: „Előfizetőinket abban a kedvezményben részesitjük, hogy Jókai Mór „Forradalom alatt irt müvei" czimü diszkötési kötetet, melynek bolti ára 5 frt, megrendelésre 2 forintért megküldjük." — Hja! az más. Persze ama szépirodalmi lapnál „az ügyesen összeállitott szöveg daczára" könyvvásárt csinálni — kár. Hanem a „Hon", az — még egyszer — más.

— Távirás utján előállitott fényképek. Hogy korunk ezen legujabb találmánya hazánkban is meghonosuljon, Máday János kaposvári gymnaziumi tanár e napokban ajánlatot nyujtott be a kormánynál, melyben késznek nyilatkozik rövid idő alatt az országban létező összes távirda állomásokat fényképek felvehetésére is berendezni.

— Uj szédelgés-nem. Söt nyilván csalásnak is beillik. A „V. K." irja, hogy H.-M.-Vásárhelyen minap rendkivül sok olajnyomatu képet árvereztek el a zálogházban. A dolognak egy kis históriája van, a mennyiben nehány fiatal ur ily képeket havi részletfizetésre rendelt meg s alig hogy azok megérkeztek, betették a zaloghazba, fölvevén reá 15—20 frtot, aztán a kiváltásról többé nem gondoskodván; ez esetben a megrendelő fizetett 5 frtot mint egy havi illetményt, s kapott a zálogházban 15—20 frtot, a mikor tiszta 2—300%-je van pénze mellet, a mennyiben a jóhiszemü képtulajdonos az illetők vagyontalansága folytán kereseti követelését ellene többé nem érvényesitheti.

— Szivtelen anyák. Szomoru társadalmi félszeg viszonyainknak két példája is történt a lefolyt napokban Budapesten. Tegnap ugyanis egy ház kapuja alatt alig 4—5 hónapos, kék csikos vánkosba pólyázott gyermeket találtak a Szondyutcza egyik házának kapuja alatt. Tegnapelőtt pedig egy másik ház udvarában egy ujszülött leánygyermeket találtak. Mindkét lelenczet ápolás végett kórházba szállitották. A rendőri nyomozás kideritette, hogy a leánygyermek anyja egy cseléd, ki az elkövetett büntett után megszökött. Az is kiderült, hogy a szivtelen anya a gyermeket a kerítésen keresztül vetette az udvarba, s csak a szerencsés véletlennek tulajdonitható, hogy a csecsemő életben maradt.

— Szerencsétlenség a Duna jegén. Dömsödről irják a „B. Napilap"-nak, hogy ott uj év napja estéjén oly szerencsétlenség történt, mely az egész községet izgatottságba hozta. A Csepelszigeten fekvő Makád községből ugyanis emlitett nap reggelén egy öreg asszony, két házas fiával és eladó leányával háztüz-nézni mentek Dömsödre, a kis dunaág befagyott vizén jutva a tulsó partra. Estefelé azonban meglágyult az idő, ugy hogy a makádi parton törékeny lett a jég. A kis társaság közül, mely este visszatért Makádra, csak a leány jutott szerencsésen a tulsó partra. Az öreg asszony és fiai ellenben — kik anyjukat karonfogva vezették a jégen — közel a parthoz beszakadtak s jég alá kerültek. Mindhárman ott vesztek a Dunában. Az öreg asszony fiai házasok és családapák voltak. Két özvegy és hat árva sirajta a szerencsétlenül jártakat.

— Bormérő képviselő. Miklós Gyula orsz. képviselő és földbirtokos engedélyt kapott, hogy saját termésü borsódm. álácskai borait ujvilágutcza 1. sz. a. palaczkokban árulhassa. Ötven forintot fizetett az engedélyért

— Ritka lövés. Kalmucki Eugén lovag, bukovinai nagybirtokos, a „J. Z." hasábjain állitja, hogy november hó 24-én vizslájával a mezőre kimenvén ott nyul nyomokra talált. — Követvén e nyomokat Dzurdkuwanka pataknál 7 töke ruczát pillantott meg. Fegyverét reájok irányozta s lőtt s az egyik rucza fejét azonnal a vizbe hajtotta. Vizslája, melyet a rucza után küldött, a rucza helyett, egy nagy nyulat rakott le a lábaihoz. A A helyszinére sietett a rucza végett s az eb a ruczán kivül, még egy fogolymadarat is hozott elő. Pontos utánjárás után meggyőződött, hogy egy lövéssel három különböző vadat teritett le.

— Mai számunkhoz mellékelve veszik tisztelt vidéki előfizetőink Frommer A. Herman magkereskedésének képes és magyarázó főárjegyzékét, mit kiváló figyelmébe ajánlunk olvasóinknak.

Rövid hirek. Schraub Lajos pécsi kir. járásbirósági végrehajtó, ki jó anyagi és családi viszonyok között élt, főbelötte magát. Elhatározása okát még gyanitani se tudják. — Tegnap délben a Dunába egy fiatal ember ugrott, azonban hidegnek találva a vizet, a más világ helyett szépen visszauszott a partra. — Wiellenbacher bécsi hóhér becsületsertési pert indit Piperger prágai hóhér ellen, a ki azt állitotta, hogy amaz ügyetlenül végzi ki az embereket. — New-York városa négy millió osztrigát fogyaszt naponként.

Carneval. Tegnapelőtt és tegnap két álarczos bál folyt le a vigadó termeiben, melyek közül az első bevezette, a második bemutatta Carneval urfit. Vagy megforditva. Mindkettőnek nagy közönsége és szép sikere volt. — A jogász-bálra, mely f. hó 10-én tartatik a fővárosi vigadó termeiben, az előkészületek nagyban folynak; s ha a közönség érdeklődését egy bál iránt, annak sikere mérveül tekinthetni, akkor a jogászbál a farsang legfényesebb és leglátogatottabb tánczvigalma lesz. — Jegyek válthatók d. e. 9—10-ig és d. u. 3—5-ig a nemzeti szállodában I. em. 18. sz. a. — Az orvosok báljára is a meghivók már szétküldettek. A kik véletlenül nem kaptak volna, s erre igényt tartanak, jelentkezzenek a bálbizottság irodájában (hatvani utcza orvosi egyetem). A technicusbálról hasonlót jelenthetünk. E bál irodája a müegyetem épületében (nyul-utcza 5. sz.) alatt van, s a meghivókra igényt tartók ide forduljanak.

— Az országos nő-iparegylet tegnapi jótékonyczélu álarczos bálja nem közelitette meg népesség tekintetében a mult évit, mindaz által anyagi tekintetben eléggé sikerült. Ki kell emelnünk a derék, fáradhatlan buzgalmu elnöknőt Kühnelné asszonyt, ki a bál sikerülésén, sem a készülődéskor sem a bál folyamán nem szünt meg fáradozni, továbbá a György Aladárné, Halászné, Törökné, Miskolczyné, Dézsiné, Simigné és Zirzen Janka urhölgyekből álló választmányt. — A bált az álarczos jelzet, különben nem igen illette meg, mert álarczosok vajmi kevesen voltak, és a kik voltak azok ugyan nem szikráztak az élczektől. — Annál gazdagabb volt a jelmezben résztvevő szépek száma, kik között sok más közt ott láttuk. Halász Dezsőnét mint elszászi nőt, Tichy Flórát mint porleányt, Kutassy Ilkát mint magyar virágárus-leányt. Sántánét mint franczia pórleányt, Lánczy Ilkát mint franczia pinczérnőt, Turcsányi Irént, mint Tiorettá-t, Békessy Luizát mint czigánynőt, Békessy Irmát, mint franczia szobaleányt, Kéler Ilkát mint Carmen-t, Kéler Saroltát, mint paraszt lányt, Sziklay Nathaliát, mint franczia felszolgálónőt, Szerafin Etelkát, mint paraszt lányt, Lehman Antóniát rococoba, Gellen Kornélt, Merényi Saroltát, a két Szende testvért, Kalmár Rózát, Pap Silviát sat. sat. és még sok másokat, kik mindannyian diszessé tették a bált. Mint legtöbbet árulókat Turcsányi és Békessy k. a.-kat emeljük ki. Dicsérendő, hogy a szép árulónők megmutatták, hogy solid kinálással is oly jó vásárt csaphatni, mit különben. (K.)

Szinház, müvészet.

— A nemzeti szinházban vigjátékot adtak ma, és pedig eredetit, mihez vajmi gyér szerencsénk szokott lenni. A „A házasitók" került szinre. Közönség csekély számmal volt, de a kik ott voltak, jól szórakoztak a — játékon. Nem a darab vitte oda azokat sem. A féltékeny doktor szerepében Ujházi körül forgott az előadás főérdeke, kár azonban, hogy Ujházi — mi neki gyakori hibája — ma is olyan tulságokba esett hálás szerepe egyes részeiben, a mi nem igen felel meg a „Házasitók" bár nem tulfinom szellemének, de még kevésbé a nemzeti szinházi közönség nagyobb része izlésének. Finon volt Prielle Cornélia játéka, mint mindig s tetszett Molnárné mint rendesen. Náday, Felekyné és Halmi arattak velök együtt tapsot.

— A „budapesti dalkör" f. évi február hó 5-én a vigadóban jelmezes farsangi dalestélyt tartand. — A müsort kiválóan Genée Richárd és Haydn humorisztikus darabjai fogják képezni, a mi elég biztositék egy változatosság és élvezetben gazdag estélyre. — A részletes programm annak idején közzététetni fog.

— A nemzeti szinházban a „M. H." hire szerint mielőbb szinrekerül a „Varázsfuvola" opera uj diszitésekkel és uj betanulással. — Az „Arany kereszt" uj opera 13-án kerül szinre. E szerint pénteken és szombaton uj darabok lesznek szinen.

Népnevelés.

— Uj tanitó-nő képző intézetek. A tanitójelöltek száma a jelen tanévben is nagy mérvben szaporodott, ugy hogy a már fennálló 5 állami tanitóképzőintézet azokat egyátalán nem képes befogadni. A közoktatásügyi minisztériumban ennélfogva nehány uj intézet felállitását tervelik. Egy ezek közül mindenesetre a felvidékre jutna: Kassára vagy Máramarosszigetre, a másiknak Marosvásárhelyt, vagy Aradon lenne helye. Magától érthető, hogy ezek még csak tervelések.

— A paedagogiai társaság alakuló ülését tegnap d. e. 10 órakor tartotta meg a népnevelők pesti egyesületének helyiségében s számos ismert nevü tanférfiu jelenlétében. Elnök P. Szathmáry Károly volt. Az alapszabálytervezet megvitatása volt a gyülés főfeladata. Ezen tervezet szerint a társaság a természettudományi társulat mintájára szervezkedik; czélja a neveléstudományt előadások s irodalmi eszközök segélyével népszerüsiteni, a nemzeti nevelés fejlődését előmozditani, pályakérdéseket kitüzni s paedagogiai könyvkiadóvállalatot léptetni életbe. A társaság szervezetében kiemelendő, hogy a tisztviselőkön kivül 30 helybel. választmányi tagot választ, a jelesebb vidéki szakférfiakat választmányi tag czimmel s joggal tiszteli meg. A tisztviselők s válaszmány 3 évre választatnak, az utóbbiak közül azonban ⅓-ad évről-évre ujból választatik. A társaság kezdetben csak évkönyvet ad ki, de ha tagjainak száma az 504-at meghaladja a könyvkiadó-vállalatot is meginditja később megállapitandó föltételek mellet. A vita folyamában fölmerült azon demokratikus s nyugaton már meghonosodott eszme, hogy állandó elnök ne választassék, hanem a fizetéses titkár vezesse az ügyeket s az elnöki czimmel kitüntetett szakférfiak közül egy-egy a megjelentek legidősbike, legyen az ülés elölülője. A többség azonban a nálunk még szokatlan, habár nézetünk szerint is czélszerübb módot nem fogadta el s egy elnök s két alelnök választásában egyezett meg. A tagsági dij 3 frt, a tag lehet nemi különbség nélkül bármely tanférfiu vagy tanügybarát. Az alapszabályok fölterjesztésével P. Szathmáry Károly elnök és Gynlay Béla jegyző bizattak meg, meghatatmaztatván, hogy addig is aláirásokat gyüjtsenek s az alapszabályok megerősitése után a társaság végleges alakulása végett a közgyülést lapok utján egybehivják. A társaság iránt már a vidéken is nagy érdeklődés mutatkozik a szakférfiak között, ugy, hogy reményleni lehet, miszerint a könyvkiadó-vállalat már a jövő évben vagy talán még ez év végén megindulhat.

— A budapesti honvéd egylet választmányának Schneider Antal elnöklete alatti mult ülésen felolvastatott a Viddinből mult évi december havában kelt s a török hadseregben szolgáló magyar és osztr. orvosok által az ezen egylet választmánya utján tépésben és sebkötegekben történt adományok küldőihez intézett köszönő levél, mely el fog tétetni. Elhatározták kijelenteni azok számára, a kik czimezéseik szerint tévedésben vannak, hogy a honvédegyletek országos választmánya, s a budapesti honvédegylet választmánya között mi lényeges különbség létezik. — 3-szor megválasztattak az egylet részéről a honvédegyletek országos választmányának üléseibe küldendő képviselők. Ülés végével a választmány az egyetemi ifjuság részéről konstantinnápolyba utazó küldöttség bucsu estélyére ment.

— A pest terézvárosi IV. sz. iskolaszék előterjesztéséhez képest a tanács megengedte, hogy a tanulók a nem szerinti elválasztás helyett osztályok szerint választassanak el oly módon, hogy a vegyes I. osztály egy tanitó által egy teremben, a vegyes II. és III. osztály szintén egy tanitó által egy tanteremben olykép tanittassék, hogy az egyes osztályokban a fiuk a leányoktól elkülönitve helyezendők el.

— Az orsz. középt. tanáregylet f. hó 9-én, kedden d. u. 4 és fél órakor a „Felsőbb leányiskolában választmányi, 5 órakor pedig összes ülést tart. melyen a „Rendtartás" tárgyalását folytatja.

— A főv. ismétlő iskoláknál tapasztalt hiányok orvoslása iránt adandó javaslat elkészitése czéljából Békey Imre tanácsnok elnöklete mellet Bója Gergely kir. tanfelügyelő Gruber Tivadar belv. iskolaszéki elnök, Iványi Mihály tabáni iskolaszéki elnök, Körösy József és Nagy István iskolaszéki tagok, Zichy Antal, dr. Ballagi, dr. Say Mór, Mészner József és Horváth Ignácz mint a főv. közoktatási bizottság tagjai, Bachmayer György, Zettner Ede és Radocsay Ferencz kerületi elöljárók, Stojanovits István polg. iskolai igazgató, Vajdafy Gusztáv el. népiskolai igazgató tanitó és Hetzer József osztály tanitók kéretnek föl, — az országos magyar iparegyesület, valamint a budapesti keresk. és iparkamara pedig szintén felkéretett, hogy körükből a meginditandó tanácskozásokhoz két-két képviselőt küldjenek ki.

Egyletek, társulatok.

— Damjanicsné ünnepe. A magy. gazdaasszony egylet tegnap kegyeletes ünnepet ült. Leleplezték igen nagy számmal egybe sereglett diszes közönség jelenlétében az egylet elnöknőjének az országos tiszteletben részesülő Damjanics Jánosné arczképét az egylet által alapitott és fenntartott árvaleányintézetében. Jelen voltak a főváros képviseletében Ráth főpolgármester, Gerlóczy és Kada alpolgármesterek, valamint a Belváros, a VI. és VII. kerületek elöljárói, továbbá gr. Szapáry pestmegyei főispán, számos országgy. képviselő, a budapesti nőegyletek elnöknői; Tisza Kálmánné, Veres Beniczky Hermine, Várady Gáborné, Bischitz Dávidné, Kármán Lajosné, Kralovánszkyné; nem különben a gazdaasszonyegylet választmánya teljes számmal és nagyszámu női és férfi közönség. Az ünnepély a nagy teremben, hová az elnöknő a választmány kiséretében a jelen voltak lelkes éljenzései által üdvözölve belépett, az intézeti árvák üdvözlő dalával vette kezdetét. Ezátán Klempa Simon terézv. prépost plébános lépett az emelvényre s beszédében az árvaházak fontosságát és a jótékonyság nemesitő hatását szépen. Ezután Török Pál ref. superintendens szónokolt. Különösen kiemelte Damjanicsnénak nagy buzgóságát és érdemeit. Ez után Ráth Károly főpolgármester foglalta el a szónoki széket és a főváros nevében üdvözölte a tábornok özvegyét. Boldognak érzi magát — mondá — hogy néki jutott a szerencse a főváros részéről a nagy tiszteletben részesülő egyletet és annak elnöknőjét hódolatteljesen üdvözölni. Hosszas éljenzés követte a szép beszédet. Erre Sztupa György az egylet jegyzője felolvasott egy emlékiratot, mely az árvaház történetét és statisticai adatait tartalmazza. Ezután Telekyné szavalta Erdélyi Béla Damjanicsnéhoz intézett költeményét gyönyörüen és rendkivüli hatással. E szavalat közben Kármánné alelnöknő a képet leleplezte s a sikerült arczkép, mondhatni villanyos hatást gyakorolt. A szavallat után Felekynének az egylet választmánya nevében Kármánné gyönyörü bokrétát nyutott át s Damjanichné az emelvényről lelépő müvésznővel kezet szoritva, őt elérzékenyülten megcsókolá. Most Ujházi Ede a szintén jelen volt Tóth Kálmán költeményét szavalta, melyet lapunk tárczájában multkor közöltünk. Ezt Bója Gergely tanfelügyelő rövid beszéde követte. Végül az intézeti árvák bucsudalt énekelvén, a kegyeletes ünnepély véget ért. A közönség nagy része még sokáig az épületben maradt és előbb nagyobb csoportokban szemlélték a Vastag György által festett arczképet, a melyet nem győztek eléggé csodálni és magasztalni és azután számosan nézték meg az intézet tan- és lakhelyiségeit és a rend s nagy tisztaság felett mindenki lelki gyönyört élvezett.

— Azathletika-klub f. január 21-én d. e. 10 órakor rendkivüli közgyülést tart; tárgyai lesznek: az 1877. évi költségvetés megáliapitása, a számvizsgáló bizottság jelentése a klub 2 évi számadásairól és a választmányba póttagok választása.

— A magyar tisztviselők országos egyesülete mult választmányi ülésének első tárgya volt: a jelentés a tisztviselők árvái számára rendezett sorsjáték eredményéről. A sorsolás tiszta jövedelme meghaladja a 10 ezer forintot. Danielik azonnal átadott az elnöknek három, összesen 9800 frtról szóló takarékpénztári könyvecskét, a mely előlegesen Pauler elnöknél lesznek letéteményezve. Február végén történhetik meg a végelszámolás. Választatott egy bizottmány a számadások átvizsgálására, s kiküldetett egy bizottmány, hogy az az árva-alapot alkalmas módon gyarapitsa és kezelje. Ezután dr. Reizmann inditványára a sorsjegybizottmánynak és elnökének a kifejtett buzgóságért és a szép eredményért jegyzőkönyvileg köszönetet szavaztak. — Vepélyi inditványt tesz az iránt, hogy a Novelly által már régebben benyujtott tisztviselő-kórházi tervezet tárgyaltassék. Napirendre fog tüzetni a jövő ülésre. Végül a lefolyt évi számadások helyeseltettek, és a közgyülésnek be fognak mutattatni. — Jelentést tett azon küldöttség is, a mely Szlávy tiszteletbeli elnöknél uj évkor tisztelgett. Szlávy köszonetét fejezte ki az egyesületnek.

Fővárosi ügyek.

— A fővárosi pénzügyi és gazdasági bizottság Kada alpolgármester elnöklete alatt ma heti ülést tartott, melyen három kisebb jelentőségü ügy intéztetett el.

— A fővárosi közigazgatási bizottság ma havi gyülést tartott Ráth Károly főpolgármester elnöklete alatt. Elnök a gyülést megnyitván, jelenti, hogy mennyiben a tárgysorozat ma ki nem meritettethetnék, a tárgyalás holnap folytattatni fog, továbbá, hogy Kammermayer polgármester, betegsége folytán, a gyülésen részt nem vehet, és hogy a csekélyebb fontosságu tárgyak általa elnökileg intéztettek el. Ezután a főjegyző a közigazgatási bizottság eddigi müködéséről szóló s a kormányhoz felterjesztendő kimutatást olvassa fel. Utána Szitányi szólal fel a jelentés némely helytelen kifejezése ellen; mig a főügyész ezekkel szemben saját nézeteit fejtegeti.

Ezután felolvastattak a szakminiszterekhez küldendő jelentések mellékletei. A pénzügyminisztert illető jelentéshez megjegyzi Busbach, hogy jó lenne kiemelni, mennyi adóvégrehajtás volt. Ráth elnök azt véli, tisztába kellene jönni azzal, hogy mint kellene az adókezelést ellenőrizni. Erre vonatkozólag határoztatott, hogy ezt a polgármesteri jelentés kapcsában fogják tárgyalni. Továbbá Hegedüs adófelügyelő felemliti, hogy igen sok adó hajtatott be kényszer eszközökkel. — A tanács felkéretik, mi oka annak, hogy az adószámvevőség nagy hátralékban van. A kir. adóhivatal kimutatása szerint az egyenes adóból deczemberben befolyt 343087 frt, a mult év megfelelő hónapjában 263,833 frt. Befolyt egésu évben 8.081,1295, 1875-ben: 7,349,983. Fényüzési adóból 1876. deczemberben 6331 frt, (1875. decz. 6297 frt) Egész évben befolyt 64908 frt, (1875-ben 18297 frt.) Szállitási adóból befolyt deczemberben 204.484, (1875. decz. 183798 frt.) Egész évben 2.181123 frt, (1875-ben 801630 frt), összesen mindennemü adóból befolyt 1876. deczemberben 553903 frt, 1875. decz. 453.929 frt, 1876-ban befolyt összesen ezek szerint 10.327,327 frt, mig 1875-ben csak 8.161911 frt. A bizottság holnap folytatólagos ülést tart.

— Belügyminiszteri rendelet értelmében az uj halottkémi szabályzat január 1-jén lépett életbe; a rendelet végpontja szerint a hatóság felterjesztést intéz a miniszterhez, hogy hány halottkém van a fővárosban alkalmazva. Van pedig ilyen 14, minden kerületben egy, csak a VI. VII. és VIII. kerületekben kettő-kettő

TÁVIRATOK.

Bécs, jan. 8. A „Pol. Corr." ma délelőtti 10 óráról ezeket jelenti Konstantinápolyból: A kilátások kedvezőbb fordulatra nem javultak, a porta állhatatosan megtagad mindent, még egy nemzetközi bizottság felállitását, valamint a módozatot is a kormányzók kinevezését illetőleg Boszniába, Herczegovinába és Bulgáriába. Miután azon követelés, hogy a török csapatok a nevezett tartományok főhelyeiről megerősitett helyekbe vonassanak, elejtetett; kijelentette Ignatieff, hogy lehetetlenség további uj engedményeket tenni. Salisbury tüntetőleg egy Lloyd-gőzöst bérelt Aquilában; a portán tegnap azon jelszó adatott ki, hogy még azon esetben is, ha a török kormány a konferenczia követelésébe beleegyeznék, a muzulman nemzet ebben megfogja akadályozni.

Newyork, jan. 8. (Az „Egyetértés" távirata.) Mexikóból érkezett hirek szerint még öt állam csatlakozott Porfirio Diazhoz. Iglesiastól több ezred elszakadt. Mendez, ki Diaz távollétében az elnök teendőit vezeti, uj elnökválasztást irt ki jan. 28-kára az általános választás alapján, mely alkalommal Iglesiast, Mefiát és Lerdo de Tejadát kizárta a megválaszthatás alól.

London, jan. 8. A „Standard" szerint Lennoz ezredes neveztetik ki állandó katonai attachévá a török főhadiszálláson.

Prága, jan. 8. A birodalmi képviselőválasztások a cseh kerületekben február 9. és 15-dikére vannak kitüzve.

Konstantinápoly, jan. 8. A konferenczia mai ülésen Corti az olasz képviselő megczáfolta a legutolsó ülésben Savfet pasa által kifejtett érveket; Salisbury pártolta Cortit, a törökök mindazonáltal nem mondtak le bizonyos már megjelent pontok elvetéséről, azonban résztvettek a garanczia kérdésnek tárgyalásában, nevezetesen a bizottság szervezését illetőleg; a tanácskozás folytatását szerdára halasztották. Általános vélemény, hogy a konferenczia még csak nehány ülést fog tartani. A „Havas" valótlannak jelenti, hogy a konferencziában egy uj német képviselő fogna résztvenni. A legközelebb ideérkezett német diplomata, Busch, a holnap elutazandó német követségi titkár helyébe lép, és a követnek netáni elutazása esetében ő lenne az ügyviselő.

Bécs, január 5. Magyar földteherm. kötvény 73.60 Salgó-Tarján 72.—. Magyar hitel 108 50 Magyar záloglevél 85.70. Erdélyi 70.50 Magyar keleti vasut 40.—. Magyar sorsjegy 72.—. Magyar földhitel 20.50 Magyar vasuti kölcsön 98.—. Anglo-magyar —.—. Franco-magyar bank 20.—. Alföld 93.—. Magyar északkeleti vasut 85.75 Kelet-vasuti elsőbbségi kötv. 57.— Tiszai vasut 153.— Municipalis bank —.—.

Bécs, január 5. Hitelrészv. 140.70. Galicziai 204.— Államvasut 250.50. Rente 61.30 — 1860-as 111.—.— 1864-es 132.— Ezüst 114.75—. London 125.30. — Uniobank —.—. Átalános épitőbank —.—. Angol-osztrák 74.75. Lombard 77·50. — Tramway —.— Hitelsorsjegy 160.50. Napoleond'or 100.1— — Arany 5.97. Frankfurt 61.05. — Porosz pénzutalvány 61.70. Török sorsjegy 17.50. Angol épitőbank —.—.

Éjjeli pósta.

A keleti kérdésnek egyik nem épen lényegtelen moztanatjának tartják Odián effendi küldetését. Odian effendi állitólag kölcsönszerzés végett ment volna Londonba; sokan azonban odamagyarázzák a dolgot, hogy a küldetés czélja nem annyira kölcsönszerzés, mint inkább az volna, kipuhatolni, vajjon Oroszországgal való szakitás esetében minő hangulatra számolhat Törökország Angliában, vagyis hogy Anglia le van e kötelezve Oroszországnak, vagy pedig szakitás esetében szabadon védelmezheti a Keleten saját érdekeit. Odián effendi beszélt Derby Károlylyal, az angol külügyminiszterrel, és pedig, mint a „Köln Zeit." értesül, jó eredménynyel; miből azt következtetik, hogy a porta ellenállási politikája erősbödni fog.

A török-román viszonyok röviden a következőkben foglalhatók össze:

Nem valami régen, a porta egy követ által ajánlotta Romániának, hogy az ismeretes román emlékiratnak minden pontját — kettő kivételével — teljesiteni fogja, ha háboru esetében Románia Törökország mellé áll. Románia visszautasitotta az ajánlatot s azóta mindinkább közeledett Oroszországhoz, minélfogva nem lehet csodálkozni azon, hogy Románia függőségi viszonya a török alkotmányban kifejezést nyert.

Most, hogy Románia és Törökország közt az alkotmány három pontja miatt feszült viszony jött létre, e miatt ugy a senatusban, mint a kamarában az ellenzék kemény szemrehányásokkal illeti a kormányt, mint a melynek élhetetlensége okozta az egész kellemetlen helyzetet, melybe most Románia jutott. Romániának — mondja az ellenzék — tudomásul sem kellett volna venni a török alkotmány rája vonatkozó pontjait. Az uj „Presse" is megjegyzi, hogy a porta kérdőrevonása az alkotmány ama bizonyos pontjai miatt szörnyü politikai baklövés volt.

A pápa közelebb uj bibornokokat fog kinevezni. A kinevezendők legtöbbje olasz, mig külföldiek csak hárman lesznek: egy franczia, egy spanyol és egy osztrák, ugy vélik, hogy a salzburgi érsek.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabna és értéktőzsde. Budapest, jan. 8. Az enyhe időjárás miatt a malmok és üzérek tartózkodtak a vásárlástól, mivel bővebb hozatalra van kiálátás, az irány lanyha; a hivatalos árjegyzés buzában nem mutat árváltozást, de azért mégis csak 10 krral olcsóbban adható, rozs lanyha 10 krral olcsóbb 70—72 krg 9.80—9.90-ig kapható, a többi gabnafajok változatlanok maradtak. Az utolsó két ünnepnapon és ma a kinálat és vételkedv igen gyenge levén az összes buzaeladás alig 25000 mm-ra ment.

Határidőüzletnél az irány lanyha, az árak csökkentek buzánál 10, zabnál 5 és tengerinél 3 krral, a jegyzések következők: buza tavaszra 12.60—12.65; zab tavaszra 7.96—8.03; tengeri, bánsági május—juniusra 6.76—6.73. Tiszai 1200 mm. 78.₈ kgrs 13.57½, 2400 mm. 78.₆ kgrs 13.57½, 800 mm. 76 kgrs 13.05, finom pesti 1000 mm. 86.₅ kgr 12.67½, 300 mm. 77.₈ kgrs 23.85. 100 mm. 77.₈ kgr. 12.80, 500 mm. 74.₅ kgrs 12.50, mindez 3 havi időre: 5000 mm. tavaszra buza elkelt 12.65.

Értéktőzsde. A mai forgalomban üzérkedő papirok iránt igen tartózkodó volt a hangulat, befektetési értékek pedig tökéletesen elhanyagolva maradtak. Helyi értékekből egyes malmok és bizt. tár. részvényei szilárdulva kerültek a piaczra.

Előtőzsde. Oszt. hitel részvények 140.10 magy. hitel részv. 108.75-el fordultak elő egyes jelentéklen kötések.

Délitőzsde. Osztr. hitel részvények 140.10 után 139.90-en, magy. hitel részvények pedig 108.50-en maradtak. Pannonia gőzm. részvényekben 890 és 900-al eszközöltek kötéseket. Victoria gőzmalom részv. 273-on, Erzsébet gőzmalom részv. 197-en voltak keresletteк. Alagut részvényeket 69-en vásároltak. Pesti biztositó részv. 43-on. Unio viszont biztositó részv. 75-ön. kerestettek. Váltók német helyekre és birodalmi markjegyek 61.40—61.50-ig keltek.

Bécsi gabnatőzsde. Buza tavaszra 12 67—12.71. Rozs tavaszra 10,20—10 40, magyar 10,30—10.65. Zab kereskedelmi 8.40—8.60, tavaszra 8.40—8.48. Tengeri (kész áru) 6.40—9.45, május—juniusra 6.80—6.90.

Bécsi értéktőzsde. Az előtőzsdén a hangulat meglehetős szilárd, a forgalom azonban igen korlátolva volt; osztrák hitel 104.80. angló 75, magyar hitel 109, 20 frankos arany 0.98½.

A liquidátió alatti „Budapesti népbank" üzleti könyveinek és kezelésének szakértői megvizsgálására a budapesti váltótörvényszék ujabban Mandelló Hugót és Wépely Ferencz könyvvezetőt a kisbirtokosok földhitel intézeténél nevezte ki, miután Bún József és Grötschl Imre urak itt már előbb ki voltak nevezve — leköszöntek. A részvényeseknek, kik időt, költséget nem kimélnek és már az 1000 frt biztositékot letették, nem nagy örömére szolgálhat, hogy a bevezető lépések is heteket söt pár holnapot vesznek igénybe.

A pesti hazai első takarékpénztár 1876. deczember havi forgamának kimutatása. Bevétel: Betétek 2.186,401 frt 28 kr., különféle dijak 17,091 frt 1 kr., kölcsönök után fizetett kamatok 113,737 frt 87 kr.. visszafizetett értékpapirok el7legek 13,589 frt, visszafizetett váltók 1.276,356 frt 46 kr., visszafizetett kölcsönök ingatlanokra 134,579 frt 13 kr., vidéki váltók töke és kamat számláján 2.820,052 frt 55 kr. kiboesátott pénztárjegyek 73,000 frt, betét folyó számlán 236 3000 frt, teréz- és józsef-ferenczvárosi fiókpénztáraktól átvett 631,000 frt idegen pénztárjegyek 812,727 frt 60 kr., saját értékpapiraink számlája 87,631 frt 10 kr., intézeti házak jövedelme 22,247 frt 78 kr., viszatéritett kezelési költség 80 frt 10 kr., 1876. évi nyeremény és veszteség számla 989 frt 38 kr., egyesületi nyugdij alapra befolyt 925 frt 50 kr., készlet 1876. november hó 30-án 690,061 frt 22 kr., összesen 9.126,735 frt 90 kr. Kiadás, Viszafizetett betétek 2.394,181 frt 18 kr, kifizetett folyó kamatok 25,836 frt 39 kr., előlegek értékpapirokra 12,760 frt, leszámitolt váltók 1.969.310 frt 95 kr., kölcsönök ingatlanokra 88.220 frt, vidéki váltók töke és kamat számláján 3.065,557 frt 81 kr., beváltott pénztárjegyek s azok kamatai 39,260 frt 25 kr., fizetmények számlák 258,967 frt 80 kr., teréz és józsef-ferenczvárosi flókpénztárakhoz áttett 315,000 frt, idegen pénztárjegyek 400.000 forint, intézeti házakra tett kiadások 6,266 frt 29 kr., tisztviselők és szolgák fizetése 4.966 frt 90 kr., kezelési költségek és adó 12,326 frt 69 kr., kifizetett nyugdijilletékek 590 frt 84 kr.. perköltségekre adott előleg 200 frt, 1876. évi nyeremény és vesztesség számla 83 frt 40 kr., 1876. évi jótékony adakozások számlája 146 frt 59 kr., viszatéritett kamat 2082 forint 54 kr., készpénz maradvány 1876. deczember 31-én 529,950 frt 27 kr., összesen 9.126.735 frt 90 kr. A terézvárosi fiókpénztárnál: Bevétel: Betétek 1,310620 frt 28 ké. Kiadás: visszafizetett betétek s azok folyó kamatai 937,257 frt 20 kr, beváltott pénztárjegyek s azok kamatai 607 frt 63 kr. A józsef-ferenczvárosi flókpénztárnál: Bevétel: Betétek: 371,930 frt 83 kr. Kiadás: visszafizetett betétek s azok folyó kamatai 392,869 frt 32 kr.

Budapesti szinlapok.

Kedden, 1877. január 9-én.

NEMZETI SZINHÁZ.		NÉP-SZINHÁZ.	
Norma.		A kis menyecske.	
Opera 2 felvonásban.		Operette 3 felvonásban.	
Személyek:		Személyek:	
Sever	Udvardi	VII. Rudolfo	Együd
Flavius	Szalai	Szankarlo	Kápolnai
Oreveso	Tallián	Montefiaszko	Váradi
Norma	Balázsné	Kesztel	Solymosi
Adalgisa	Maleckyné	Graczieila	Vidmár E.
Clotilde	Balogh M.	Lukreczia	Darai K.
		Theobaldo	Horváth
Kezdete 7 órakor.		Kezdete 7 órakor.	

Vizállás és időjárás.

Budapesten január 8. 1.72 m. 0 fölött felhős.
Pozsonyban január 8 1.26 m. 0 ködös
M.-Szigeten január 8, 1.17 m. 0 fölött száraz.
Szatmáron január 8. 1.03 m. 0 fölött felhős.
Tokajban január 8. 4 60 m. 0. fölött ködös.
Szolnokon január 8. 5.73 m. 0 fölött derült.
Szegeden január 8 6.10 m. 0 fölött száraz.
Aradon január 7. 0.13 m. 0 alatt felhős.
N.-Becskerek, január 7. 0.60 m. 0 fölött felhős.
Bezdánnál január 5. 2.43 m. 0 fölött zaj.
Verbászon január 5. 1.72 m. 0 fölött száraz.
Eszéken január 4. 1.58 m. 0 fölött felhős.
Sziszeken január 3. 4.73 m. 0 fölött száraz.
Mitrviczon január 3. 5.43 m. 0 fölött száraz.

Csávolszky Lajos
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos.

KÖZLEKEDÉS

Osztrák államvaspálya.

GYORSVONATOK.

Budapest – Bécs.
Budapest ind. 7.50 reggel.
Érsekujvár ind. 10.33 r.
Pozsony ind. 12.58 d.
Bécs érk. 1.48 d. u.

Bécs – Budapest.
Bécs ind. 3.45 d. u.
Pozsony ind. 5.13 d. u.
Érsekujvár ind. 7.29 d. u.
Budapest érk. 10.15 d. e.

SZEMÉLYVONATOK.

Bécs–Budapest–Baziás.
Bécs ind. 8.36 r. 8.20 e.
Pozsony ind. 11.05 r. 11.08 e.
Érsekujvár ind. 2.04 du. 2.14 r.
Budapest érk. 5.30 du. 6.08 r.
Budapest ind. 6.50 du. 7.05 r.
Czegléd ind. 9.20 é. 9.21 r.
Szeged ind. 12.48 é. 1.11 du.
Temesvár ind. 4.37 r. 5.05 du.
Baziás érk. 8.46 r. 10.55 e.

Baziás–Budapest–Bécs.
Baziás ind. 6.— e. 3.50 r.
Temesvár ind. 9.48 e. 9.22 r.
Szeged ind. 1.32 é. 1.12 d.u.
Czegléd ind. 5.16 r. 5.16 d.u.
Budapest érk. 8.04 r. 7.42 e.
Budapest ind. 9.10 r. 9.20 e.
Érsekujvár in. 12.44 r. 1.— é
Pozsony ind. 4.13 du. 4.16 r.
Bécs érk. 6.22 du. 6.11 r.

Bécs–Ujszőny.
Bécs ind. 7.48 r. 5.58 e.
Győr ind. 11.56 d. e. 10.10 e.
Ujszőny érk. 2.11 d.u. 11.13 é.

Ujszőny–Bécs.
Ujszőny ind. 2.21 d.u. 3.50 r.
Győr ind. 4.13 d.u. 5.07 r.
Bécs érk. 7.58 e. 8.52 r.

Valkány–Perjámos.
Valkány ind. 3.21 d. u.
Perjámos érk. 6.06 d. u.

Perjámos–Valkány.
Perjámos ind. 8.25 r.
Valkány érk. 11.10 d. e.

Jassenova–Oravicza.
Jassenova ind. 4.48 r. 8.12 r.
Oravicza érk. 7.15 r. 9.54 r.

Oravicza–Jassenova.
Oravicza ind. 5.— d. u. 7.08 e.
Jassenova érk. 6.38 d. u. 8.53 e.

Oravicza–Steyerdorf és vissza.
Oravicza ind. 10.30 d. e. | Steyerdorf i. 2.45 du.
Steyerdorf é. 1.55 d. u. | Oravicza é. 5.57 du.

Tótmegyer–Surány és vissza.
Tótmegyer ind. 1.40 du. | Surány i. 11.46 de.
Surány érk. 1.55 du. | Tótmegyer é. 12.15 d.

Magyar királyi államvasutak.

Budapest–Losoncz–Ruttka.
Budapest ind. 2.54 d. u. 10.30 é. 7.20 r.
Gödöllő ind. 3.58 d. u. 12.11 é. 8.26 r.
Hatvan ind. 4.56 d. u. 1.38 é. 9.46 do
S.-Tarján ind. 6.41 e. 4.09 é. 12.59 du.
Losoncz ind. 8.05 e. 6.18 r. 4.40 du.
Zólyom ind. 9.50 é. 9.14 r.
Ruttka érk. 1.21 é. 9.44 d. e.

Ruttka–Losoncz–Budapest.
Ruttka ind. 12.30 é. 4.25 du.
Zólyom ind. 4.13 r. 9.43 é. 7.50 r.
Losoncz ind. 6.05 r. 12.18 é. 11.34 d. e.
S.-Tarján ind. 7.24 r. 2.34 é. 2.17 d. u.
Hatvan ind. 9.20 d. e. 5.40 r. 4.52 d. u.
Gödöllő ind. 10.12 d. e. 7.07 r. 5.49 d. u.
Budapest érk. 11.18 d. e. 8.15 r. 7,— e.

Zólyom–Beszterczebánya és vissza.
Zólyom ind. 10.10 é. | Beszterczeb. i. 6.30 r.
Szliács ind. 10.34 é. | Szliács ind. 7.13 r.
Beszterczeb. é. 11.30 é. | Zólyom érk. 7.27 r.

Garam-Berzencze–Selmecz és vissza.
G. Berzencze i. 10.— de. | Selmecz in. 4.30
Selmecz érk. 12.05 du. | G. Berzenc. é. 6.14

Miskolcz–Fülek.
Miskolcz ind. 6.8 r. 2.— d. u.
Bánréve ind. 9.33 d. e. 5.05 d. u.
Fülek érk. 12.20 d. u.

Fülek–Miskolcz.
Fülek ind. 6.40 r.
Bánréve ind. 10.— d. e. 4.— r.
Miskolcz érk. 12.45 d. u. 6.32 r.

Budapest–Hatvan–Miskolcz.
Budapest ind. 7.20 r. 8.45 e.
Gödöllő ind. 8.26 r. 10.29 é.
Hatvan ind. 9.36 d. e. 12.— é.
Vámos-Györk ind. 10.12 d. e. 1.11 r.
Füzes-Abony ind. 11.19 d. e. 3.09 r.
Miskolcz érk. 12.56 d. u. 5.53 r.

Miskolcz–Hatvan–Budapest.
Miskolcz ind. 1.30 d. u. 10.— e
Füzes-Abony ind. 3.06 d. u. 12.51 é
Vámos-Györk ind. 4.08 d. u. 2.37 é
Hatvan ind. 4.52 d. u. 3.40 é
Gödöllő ind. 5.49 d. u. 5.26 r
Budapest érk. 7.— e. 6.30 r.

Vámos-Györk–Gyöngyös.
Vámos-Györk ind. 2.47 é. 10.25 d. e.
Gyöngyös érk. 3.27 é. 11.05 d. e.

Gyöngyös–Vámos-Györk.
Gyöngyös ind. 12.— é. 9.— r.
Vámos-Györk érk. 12.29 é. 9.29 r.

Füzes-Abony–Eger.
Füzes-Abony ind. 3.19 é. 11.30 d. e.
Eger érk. 4.12 é. 12.23 d. u.

Eger–Füzes-Abony.
Eger ind. 9.45 d. e. 11.37 é.
Füzes-Abony érk. 11.30 d. e. 12.22 é.

Hatvan–Szolnok.
Hatvan ind. 5.24 d. u.
Jászberény ind. 6.59 e.
Szolnok érk. 9.09 e.

Szolnok–Hatvan.
Szolnok ind. 5.— r.
Jászberény ind. 7.27 r.
Hatvan érk. 8.42 r.

Zákány–Zágráb.
Zákány ind. 6.10 r. 3.45 d. u.
Kőrös ind. 7.44 r. 5.41 d. u.
Zágráb érk. 9.25 r. 8.10 e.

Zágráb–Zákány.
Zágráb ind. 6.28 d. u. 7.50 r.
Kőrös ind. 8.23 d. u. 10.24 r.
Zákány érk. 9.55 e. 12.15 d.

Károlyváros–Fiume és vissza.
Károlyvár. i. 12.10 r. | Fiume ind. 6.15 r.
Fiume érk. 9.22 r. | Károlyv. é. 3.20 r.

Szabadalm. déli vasuttársaság.

Budapest–Pragerhof.
Budapest ind. 7.10 r. 9.35 e.
Székesfehérvár ind. 9.22 r. 11.56 é.
Kanizsa ind. 2.47 d.u. 4.56 r.
Pragerhof érk. 5.41 d.u. 7.47 r.

Pragerhof–Budapest.
Pragerhof ind. 9.50 r. 7.— e.
Kanizsa ind. 2.06 d.u. 11.30 é.
Székesfehérvár ind. 6.36 d.u. 4.15 r.
Budapest érk. 8.36 e. 6.16 r.

Kanizsa–Bécs.
Kanizsa indul 11.48 éjjel.
Szombathely indul 3.07 reggel.
Soprony indul 5.22 reggel.
Bécs érkez. 9.42 reggel.

Bécs–Kanizsa.
Bécs indul 7.15 este.
Soprony indul 10.30 éjjel.
Szombathely indul 12.52 éjjel.
Kanizsa érkez. 4.38 reggel.

Kanizsa–Barcs.
Kanizsa indul 4.38 reggel.
Zákány indul 5.41 reggel.
Barcs érkez. 7.18 reggel.

Barcs–Kanizsa.
Barcs indul 8.31 reggel.
Zákány indul 10.23 este.
Kanizsa érkez 11.48 éjjel.

Székesfehérvár–Ujszőny.
Székesfehérvár ind. 10.18 d. e. 12.23 é.
Kisbér ind. 12.28 d. u. 2.30 é.
Ujszőny érk. 1.37 d. u. 3.34 r.

Ujszőny–Székesfehérvár.
Ujszőny ind. 2.33 d. u. 11.37 é.
Kisbér ind. 3.56 d. u. 12.57 é.
Székesfehérvár érk. 5.33 d. u. 2.59 é.

Zágrá–Károlyváros.
Zágráb ind. 9.55 d. e. 8.45 e.
Károlyváros érk. 11.50 d. e. 10.49 é.

Károlyváros–Zágráb.
Károlyváros ind. 5.10 r. 3.40 d. u.
Zágráb érk. 7.05 r. 5.30 d. u.

Sziszek–Steinbrück.
Sziszek ind. 6.— r. 5.55 d. u.
Zágráb ind. 7.35 r. 8.05 e.
Steinbrück érk. 10.53 d. e. 11.15 é.

Steinbrück–Sziszek.
Steinbrück ind. 4.50 d. u. 6.05 r.
Zágráb ind. 8.30 e. 9.40 d. e.
Sziszek érk. 10.27 é. 11.03 d. e.

Fiume–Szentpéter.
Fiume ind. 5.— r. 1.30 d. u.
Szentpéter érk. 8.25 r. 5.23 d. u.

Szentpéter–Fiume.
Szentpéter ind. 10.50 d. e. 8.15 e.
Fiume érk. 2.43 d. u. 2.32 é.

Zákány–Báttaszék és vissza.
Zákány ind. 6.40 r. 4.05 d. u.
Kaposvár ind. 10.40 d. e. 7.51 e.
Dombovár ind. 11.09 d. e. 9.05 e.
Báttaszék érk. 3.04 d.u. 12.32 é.
Báttaszék ind. 2.45 é. 1.— d. u.
Dombovár ind. 6.40 r. 4.36 d. u.
Kaposvár ind. 8.16 r. 6.06 e.
Zákány érk. 12.05 d.u. 9.40 e.

Tiszavidéki vaspálya.

Budapest–Debreczen–Kassa.
Budapest ind. 7.30 r. 6.03 e.
Czegléd ind. 10.21 d. e. 9.21 e. 4.03 r.
Szolnok ind. 11.25 d. e. 10.31 é. 6.21 r.
P.-Ladány ind. 2.08 d. u. 2.— du. 11.44 r
Debreczen ind. 4.01 d. u. 4.30 r. 2.30 du.
Tokaj ind. 6.56 e. 9.52 d. e.
Miskolcz ind. 9.12 é. 1.12 d. u. 8.07 r
Kassa érk. 6.09 e. 11.52 d. u.

Kassa–Debreczen–Budapest.
Kassa ind. 9.29 d. e. 6.10 é.
Miskolcz ind. 7.46 r. 1.48 d. u. 9.31 e.
Tokaj ind. 9.31 d. e. 5.28 e.
Debreczen ind. 12.53 d. u. 10.22 é. 3.2 é
P.-Ladány ind. 2.32 d. u. 12.30 é. 6.37 é.
Szolnok ind. 4.59 d. u. 4.40 r. 12.14 r
Czegléd ind. 5.52 e. 6.02 r. 1.52 é
Budapest érk. 8.31 e. 8.45 é.

Püspök-Ladány–Nagyvárad.
P.-Ladány ind. 2.43 d. u. 2.18 é.
Nagyvárad érk. 4.59 d. u. 5.33 r

Nagyvárad–Püspök-Ladány.
Nagyvárad ind. 11.34 d. e. 9.12 e.
P.-Ladány érk. 1.31 d.u. 11.53 é.

Budapest–Arad–Temesvár.
Budapest ind. 7.30 r. 6.03 e
Czegléd ind. 10.21 de. 9.11 é.
Szolnok ind. 11.17 é. 10.20 é.
Csaba ind. 2.09 d.u. 4.24 é.
Arad ind. 4.09 d.u. 5.44 r.
Vinga ind. 4.43 d.u. 7.13 r.
Temesvár ind. 6.56 e.

Temesvár–Arad–Budapest.
Temesvár ind. 9.09 d. e.
Vinga ind. 11.27 d. e. 7.49 e.
Arad ind. 12.17 d. e. 9.25 e
Csaba ind. 2.13 d. u. 11.50 é.
Szolnok ind. 4.59 d. u. 4.29 r.
Czegléd ind. 5.52 e. 7.02 e.
Budapest érk. 8.31 e. 8.45 r.

Vágvölgyi vaspálya.

Pozsony–Nagyszombat.
Pozsony ind. 7.20 r. 6.30 e.
Modor ind. 8.14 r. 7.52 e.
Nagyszombat érk. 9.12 de. 8.42 e.

Nagyszombat–Pozsony.
Nagyszombat ind. 6.15 r. 6.23 e
Modor ind. 7.10 r. 7.42 e.
Pozsony érk. 7.57 r. 8.35 é.

Magyar északkeleti vasut.

Szerencs–M.-Sziget
Szerencs ind. 9.35 de. 4.50 du.
S.-A.-Ujhely i. 11.00 de. 5.44 du.
Csap ind. 1.49 du. 8.31 e.
Bátya ind. 3.12 du.
Királyháza ind. 6.24 e. 2.00 é.
M.-Sziget érk. 8.19 é. 5.26 r.

M.-Sziget–Szerencs.
M.-Sziget ind. 6.35 r. 9.24 é.
Királyháza ind. 10.23 d. e. 1.39 é.
Bátya ind. 1.— d. u.
Csap ind. 3.09 d. u. 6.09 r.
S.-A.-Ujhely ind. 5.— e. 8.30 de.
Szerencs érk. 7.58 e. 11.2 de.

Debreczen–Királyháza.
Debreczen ind. 4.12 du. 4.— r.
Nagy-Károly ind. 8. e. 5.42 r.
Szatmár ind. 4.33 é. 9.03 r.
Királyháza érk. 12.31 é. 10.08 de.

Királyháza–Debreczen
Királyháza ind. 8.19 e. 2.56 du.
Szatmár ind. 6.12 r. 5.— du.
Nagy-Károly ind. 8.17 r. 6.33 e.
Debreczen érk. 11.50 de. 9.07 e.

Batyu–Munkács.
Batyu ind. 3.12 d. u.
Munkács érk. 4.24 d. u.

Munkács–Batyu.
Munkács ind. 11.49 d. e.
Batyu érk. 1.— d. u.

Sátoralja-Ujhely–Kassa.
S.-A.-Ujhely ind. 8.30 r. 5.— du.
Leg.-Mihályi ind. 9.33 r. 6.45 du.
Kassa ind. 9.44 é. 12.13 du.

Kassa–Sátoralja-Ujhely.
Kassa ind. 1.31 du.
Leg.-Mihályi ind. 4.10 du.
S.-A.-Ujhely érk. 5.30 e.

Unghvár–Nyiregyháza.
Unghvár ind. 12.11 d. u.
Csap ind. 1.80 d. u.
Kisvárda ind. 42.0 d. u.
Nyiregyháza érk. 8.48 d. u.

Nyiregyháza–Unghvár.
Nyiregyháza ind. 8.20 r
Kisvárda ind. 11.38 d. e.
Csap ind. 1.19 d. u.
Unghvár érk. 4.10 d. u.

Első erdélyi vaspálya.

Arad–Gyulafehérvár.
Arad ind. 6.29 r. 4.25 du.
Soborsin ind. 10.07 r. 8.18 e.
Piski ind. 2.21 du. 12.34 é.
Gy.-Fehérv. érk. 5.09 du. 3.12 é.

Gyulafehérvár–Arad.
Gy.-Fehérv. ind. 10.18 de. 10.— é.
Piski ind. 4.04 du. 4.04 r.
Soborsin ind. 4.10 du. 7.47 r.
Arad érk. 8.11 e. 11.55 de.

Piski–Petrozsény.
Piski ind. 2.41 d. u.
Petrozsény érk. 7.29 e.

Petrozsény–Piski.
Petrozsény ind. 7.47 r.
Piski érk. 11.08 d. e.

Magyar keleti vasut.

Nagyvárad–Kolozsvár–Brassó.
Nagyvárad ind. 5.27 d. u. 6.18 r.
B.-Hunyad ind. 9.21 é. 12.65 du.
Kolozsvár ind. 11.33 é. 3.31 du.
Nagyenyed ind. 3.42 é. 9.57 é.
Segesvár ind. 8.19 r. 4.38. é.
Brassó érk. 1.30 du. 9.50 r.

Brassó–Kolozsvár–Nagyvárad.
Brassó ind. 2.30 du. 4.30 du
Segesvár ind. 7.39 e. 11.26 é.
Nagyenyed ind. 12.14 é. 6.58 r.
Kolozsvár ind. 4.47 é. 12.32 du.
B.-Hunyad ind. 6.51 r. 3.31 du.
Nagyvárad érk. 10.44 de. 8.06 e.

Kocsárd–Marosvásárhely.
Kocsárd ind. 3.10 r.
Maros-Vásárhely érk. 6.21 r.

Marosvásárhely–Kocsárd.
Marosvásárhely ind. 9.33 é.
Kocsárd érk. 12.43 é.

Kis-Kapu–Nagyszeben.
Kiskapu ind. 6.50 r. 9.54 e.
Nagyszeben érk. 8.41 r. 11.45 é.

Nagy-Szeben–Kis-Kapu.
Nagyszeben ind. 7.19 e. 4.10 r.
Kiskapu érk. 9.04 e. 5.55 r.

Tövis–Gyulafehérvár.
Tövis ind. 6.25 r. 11.45 d.
Py.-Feh. é. 7.03 r. 12.23 d.

Gyulafehérvár–Tövis.
Gy.-Feh. ind. 8.07 e. 3.20 r.
Tövis érk. 8.45 e. 3.58 r.

Alföld-fiumei vaspálya.

Nagyvárad–Eszék.
N.-Várad ind. 5.17 d. u. 9.23 d. e.
Csap ind. 8.40 e. 3.45 d. u.
Szeged érk. 7.39 e.
Szeged ind. 2.09 é. 12.07 d.
Szabadka ind. 4.33 r. 4.30 d. u.
Gombos ind. 9.15 d. e. 10.— é.
Eszék érk. 10.23 d. e. 11.10 e.

Eszék–Nagyvárad.
Eszék ind. 2.59 d. u. 4.59 r.
Gombos ind. 2.59 e. 5.40 r.
Szabadka ind. 10.13 é. 10.22 de.
Szeged érk. 12.09 é.
Szeged ind. 4.14 é. 12.17 d. u.
Csaba ind. 6.03 r. 2.45 d. u.
N.-Várad érk. 9.22 d. e. 7.27 e.

Eszék–Villány.
Eszék ind. 3.— r. 2.34 d. u.
Villány érk. 4.48 de. 4.28 d. u.

Villány–Eszék.
Villány ind. 11.10 d. e. 12.23 é.
Eszék érk. 11.59 d. u. 2.25 é.

Mohács-pécs-barcsi vasut.

Mohács–Barcs.
Mohács ind. 3.59 d. u. 4.19. r.
Pécs ind. 9.— e. 8.52 r.
Barcs érk. 9.59 é. 8.25 d. e.

Barcs–Mohács.
Barcs ind. 7.09 e. 7.29 r.
Pécs ind. 9.54 d. e. 8.59 e.
Mohács érk. 12.59 d. u. 11.59 é.

Magyar nyugoti vasut.

Székesfehérvár–Grácz.
Sz.-Fehérvár ind. 9.27 r.
Veszprém ind. 1.40 é. 11.31 de.
Kiszell ind. 6.38 r. 1.47 du.
Szombathely ind.) / Szombathely érk.) 9.30 r. 3.15 du.
Gyanafalva ind. 12.17 é. 5.02 du.
Grácz érk. 7.40 e.

Grácz–Székesfehérvár.
Grácz ind. 6.24 r.
Gyanafalva ind. 3.07 9.15 de.
Szombathely érk.) / Szombathely ind.) 6.46 e. 11.27 de.
Kiszell ind. 8.46 é. 1.28 du.
Veszprém ind. 2.12 é. 4.47
Sz.-Fehérvár érk. 6.33 e.

Győr–Kiszell.
Győr ind. 9.50 r. 5.45 du.
Pápa ind. 11.29 e. 7.56 du.
Kiszell érk. 12.13 d. 8.56 du.

Kiszell–Győr.
Kiszell ind. 1.55 d. u. 6.20 r.
Pápa ind. 2.47 d. u. 7.33 r.
Győr érk. 4.16 d. u. 9.11 r.

Kassa-oderbergi vasut.

Hasssa–Oderberg.
Kassa ind. 12.51 du. 10.24 e
Igló ind. 4.52 du. 2.33 e
L.-Sz.-Mikl. ind. 9.20 é. 7.31 r.
Ruttek ind. 1.49 é. 11.52 du.
Zsolna ind. 2.31 é. 11.09 du.
Oberberg érk. 5.48 r. 3.18 du.

Oderberg–Kassa.
Oderberg ind. 6.15 e. 11.18 de.
Zsolna ind. 10.39 é. 3.15 du.
Ruttek ind. 1.59 é. 4.59 du.
L.-Sz.-Mikl. ind. 4.41 r. 7.56 e.
Igló ind. 9.22 de. 1.21 é.
Kassa érk. 12.53 du. 6.08 r.

Kassa–Eperjes.
Kassa ind. 6.40 e. 6.05 r.
Eperjes érk. 7.57 e. 7.37 r.

Eperjes–Kassa.
Eperjes ind. 12.20 d. u. 3.01 é
Kassa érk. 2.05 d. u. 4.32 é

Eperjes-tarnowi vasut.

Eperjes–Orló.
Eperjes ind. 2.45 d. u.
K.-Szeben ind. 3.52 d. u.
Orló érk. 6.10 e.

Orló–Eperjes.
Orló ind. 4.33 r.
K.-Szeben ind. 7.12 r.
Eperjes érk. 8.15 r.

Első magy.-galicziai vasut.

Legenye-Mihályi–Przemysl.
Leg.-Mihályi ind. 7.— e. 12.51 é.
Homonna ind. 9.30 é. 4.54 du.
Alagut ind. —
Luvkov ind. —
Zagorcz ind. —
Przemysl érk. 10.05 r. 9.45. e.

Przemysl–Legenye-Mihályi.
Przemysl ind. 9.01 du. 5.05 r.
Zagorcz ind. —
Lupkov ind. —
Alagut ind. —
Homonna ind. 5.41 e. 12.44 é
Leg.-Mihályi 8.— r. 4 é.

HIRDETÉSEK.

Budapest, sugárut.

CARRÈ OSZKÁR

királyi német-alföldi műlovardájában

Kedden, 9-én este 7 órakor

nagy komikus előadás

vagy:

egy tréfás és humoros estély.

Igen mulattató műsor, a többiek között: **Auguszt az ostoba, mint a bűvészet tanára. A majomember.** Mufti a csoda-elefánt, sem műlovardában, sem állatseregletben, sem állatkertben ily példány nem volt látható. **A zene bolondjai** paródia a **Price** hegedűművész testvérek által. **Az amerikai borbély. A párbajvivók. Auguszt minő ostoba vagy!** (Komikus kaland) stb.

Holnap szerdán:

Rendkivüli nagy előadás.

Kezdete 7 órakor.

Braun Mór

lábbeli-gyára

BUDAPESTEN,

király-utcza 62. sz. a. a körut sarkán.

Nemcsak **olcsóbb**, mint akárhol másutt, hanem minőségre is jobb czipőket árulok és pedig:

Nőknek:

	frt kr.
Fűzős topánok Brünelből fénymázos hegygyel, szép tüzéssel, kettős talppal	2 50
Fűzős tapánok erős bőrből fénymázos hegygyel, szegezve, kettős talppal	2 60
Topánok czugos Brünelből fénymázos hegygyel, magas szabással, finom kiállitással	2 60
Topánok czugos erős chagrain vagy borjubőrből, szegezve és ellátott kettős talppal, igen tartós	2 80

Uraknak:

Topánok finom chagrain kettős talppal	3 60
Topánok fénymázos vagy bagariabőrből, szegezett kettős talppal	4 20
Topánok finom bőrből diszes fénymázos hegygyel, termek és bálokra	4 50
Topánok orosz fénymázos bőrből, szegezett kettős talppal	4 80
Vadász csizmák vizhatlan bagaira bőrből, kettős talppal	8 50
Ugyanaz orosz fénymázos lak bagaria bőrből	11 —
Topánok fiuknak fénymázos vagy bagaria bőrből kettős talp.	2 50
Topánok leányoknak Brünelből vagy bőrből igen erős szegezett talppal	2 —
Gyermekczipők Brünelből vagy bőrből szegezett talppal	1 80

Részletes árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — Levélbeli megrendelések posta utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.
8 12—9

Olcsóbb, mint bárhol.

Butorbazár.

RÉGI POSTA-UTCZA 8-IK SZÁM.

Kapható mindennemű **salonbutor** gazdag és izlésteljes kiállitásban, továbbá **háló, társalgó** és **elfogadó** termek teljes berendezései meglepőn olcsó árak mellett.

Hasonlóan elfogadtatnak kárpitos munkák, melyek műhelyemben pontosan és olcsón elkészittetnek.

Tisztelettel
Reich M.

25 12—1

Árjegyzékek kivánatra ingyen és bérmentve. — Vidéki megrendelések utánvét mellett gyorsan teljesittetnek.

Olcsóbb, mint bárhol.

Gyönyörü
selyemáruk
és a legujabb divatu
báli ruhakelmék
bámulatos olcsón
a legnagyobb választékban kaphatók
HAMBURGER Adolfnál
BUDAPEST, IV. koronaherczeg utca 8.
Minták kivánatra bárhová ingyen küldetnek.

A

KOMLÓKERTBEN

PARRAGH GÁBOR borcsarnoka,

izletes és házias magyar konyhája, **esténkint**

a fővárosban

egyetlen egy

magyar daltársulat előadásai

Bunkó Ferencz és fiai zenetársulat játéka élvezetet és kedélyes szórakozást ajánlanak a n. é. közönségnek.

Mittenhuber Ferencz bűvész és 8 éves fia kautsuk-művész közreműködnek az előadás közben.

Olcsó és tartós!

TEMESVÁRI MANÓ

czipőgyára,

Budapest, királyutcza 1. sz. ajánlja

Nőknek:

Fűzös topánok Brünellből fénymázos hegygyel, szép tüzéssel	2 frt 70 kr
Fűzös topánok erős bőrből fénymázos hegygyel, szegezve és csavarral ellátva, kettős talppal gyakori használatra és esős időre	3 „ — „
Topánok mézga betéttel Brünnellből fénymázos hegygyel, magas szabással, finom kiállitással	3 „ 50 „
Topánok mézga betéttel erős chagrain vagy borjubőrből szegezve és csavarral ellátott kettős talppal, igen tartós és meleg	3 „ 50 „
Fűzös topánok erős bőrből fénymázos orral szegelt és csavarral ellátott kettős talppal	3 „ 20 „

Uraknak:

Topánok finom chagrin kettősbőrből	3 „ 60 „
Tobánok fénymázos vagy bagariabőrből szegezett és csavarral ellátott kettős talppal igen erős	4 „ — „
Topánok finom bőrből diszes fénymázos hegygyel, termek és bálokra	4 „ 50 „
Topánok orosz fénymázos bőrből, szegezett kettős talppal, csavarral a legjobb lábbeli a nedves iböden, igen tartós és meleg	„ — „
Vadász csizmák vizhatlan kettős bagaria vagy fénymázos bőrből, háromszor csavarral ellátott kettős talppal	10 „ — „
Ugyanaz orosz fénymázos vagy bagariabőrből	9 „ — „
Topánok fiuknak fénymázos vagy bagaria bőrből csavarral ellátva kettős talppal	4 „ — „
Topánok leányoknak Brünellből vagy bőrből igen erős szegezett talppal	2 „ — „
Gyermekczipők Brünellből vagy bőrből szegezett talppal igen tartós	1 „ — „
Topánok mainzi fénymázos term. borjubőrből Bismark mintáju	4 „ — „

Részletes árjegyzékkel ingyen és bérmentve. — Levélbeli megrendelések posta utánvét mellett pontosan eszközöltetnek.
4. 30—7

Ered. franczia pezsgőborok

„DELBECK et CIE.“

jegy alatt

Burchard-Delbeck és társától Reimsben,

30 és 60 palaczkot tartalmazó eredeti ládákban

FISCHER LAJOS-nál Budapesten,

akadémia-utcza 6,

26 forint

egy elegans

báli öltözet.

Minden rendü **uri-ruhákat, városi- és uti-bundákat s gyermeköltönyöket**

ajánl 20—3

ROTHBERGER J.

cs. k. udvarszállitó

BUDAPESTEN,

Kristóf-tér 2, sz,

I. emelet:

Ruha-kölcsönző intézet.

Gróf Beleznay Árpád

fagyás, bütyök és tyukszem

elleni tincturája, mely az ekkori szerek közt a legjobbnak és leghathatósabbnak bizonyult be, s biztos hatása több bizonyitvány által meg van próbálva.

Főraktár Magyarországra nézve Budapesten Neruda Sándor ur gyógy-füszer kereskedésben hatvani-utcza 10. sz., az arany méhkashoz, továbbá kapható Budapesten **Török József** ur gyógyszertárában király-utcza 7. sz. És Budapesten minden gyógyszertárban.

Ára egy üvegnek 1 frt o. é. és 50 kr. o. é. Az ismételadók illető lerovatot kapnak.

Bizonyitvány.

Hogy gróf **Beleznay Árpád** ur által feltalált és mostan nyilvános használatra bocsátott fagyás elleni tincturája az eddig általam ismert minden ily nevezetü szerek felett kitünő eredménynyel és biztos sikerrel használtatik, ezennel bizonyitom

Pest, 1861. november 6.
Dr. Garay János, orvos.
21 12—6

Előfizetési felhivás!

1877. január 1-jén egy egész évi uj előfizetést nyitunk **a 7-ik** évfolyamu

„MERCUR“-ra.

Hiteles sorsolási tudósitó

osztrák-magyar és külföldi sorsjegyekről, kisorsolandó állam- és magán-kötelezvényekről vasuti-gőzhajózási-, ipar-részvények és elsőbbségi kötvényekről, záloglevelekről stb.

Szakirat bank-, pénzügyi- és vasuti ügyekről

A **„Mercur“ magyar** és **német szövegben** havonkint 2—3-szor jelenik meg, esetleg gyakrabban is, és pedig közvetlen minden **jelentékenyebb huzás** után; könnyen érthető és czélszerü tabellás áttekintéssel közli a hiteles huzási jegyzeteket és maradványokat, t. i. a kisorolt de még át nem vett nyereményeket, s ilyen a sorsjegy-birtokosra nézve nélkülözhetlen közlöny.

Előfizetési feltételek:

Bérmentesen házhoz küldve vagy posta utján . **egy egész évre** 2 frt — kr.
Német-, Olaszország, a Dunafejedelemség Szerbia és Svajcz számára . . . . . . 2 frt 50 kr.

Az előfizetés legczélszerübben egy 5 krajczáros postautalványnyal eszközölhető; a **czimet, névaláirást és utolsó posta-állomást** kérjük értelmesen s olvashatóan.

2 10—10 **A „MERCUR“ kiadó-hivatala:**

Budapest, Dorottya-uicza 14. szám.

Alapos gyógyitás jod és higany szerek nélkül.

Titkos betegségeket

bármily nemüeket, különösen a

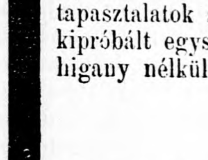

tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt),

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket** stb, sőt még oly makacs bajokat is, **katonai és polgári** főkórházban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyomán az évek hosszu során át sok ezer esetben kipróbált egyszerü módszerrel, kiválóan tartós siker biztositása mellett, jod és higany nélkül bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujonnan keletkezetteket 48 óra alatt)

WEISS J.

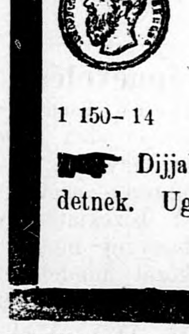

gyak. **orvos, sebész** és **szülész,** az itteni cs. k. katonai **főkorházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes tiszteletbeli tagja, és több kitüntetés tulajdonosa.

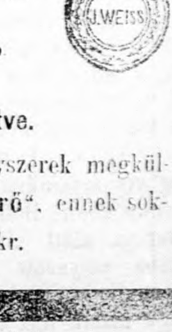

Rendelő intézet: Budapest, belváros, uri-utcza 6. sz. bemenet a lépcsőn.

Naponkint délelőtt 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

1 150—14 **Városzoba minden egyes beteg részére elkülönitve.**

Dijjal ellátott levelekre azonnal válaszoltatik, és a gyógyszerek megküldetnek. Ugyanott kapható a hires mű: **„Az elgyengült férfierő“**, ennek soknemü okai és alapos gyógyitása. Ára 2 frt 50 kr.

A

SCHLESINGER és WOHLAUER-féle

könyvnyomda,

Budapest, rostélyutcza, Károlykaszárnya 8-ik sz.

a legjobban szerkezett gyorssajtókkal, valamint a legujabb és legszebb betünemekkel ellátva, ajánlja magát a tisztelt közönségnek,

mindennemü nyomtatványok

legpontosb és legjutányosb elkészitésére.

Vidéki megrendelések ép oly szép mint helyes kivitel biztositása mellett gyorsan eszközöltetnek.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában. Rostélyutcza, (Károlykaszárnya) 8. sz.